

Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!

AMERICAN HOME

AMERIŠKA DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

Serving in Ohio and Nationwide, over 200,000 American-Slovenians

Vol. 100 — No. 23 (USPS 024100)

AMERISKA DOMOVINA, JUNE 11, 1998

ISSN Number 0164-68X

60¢

Nationalities Become Part of Ohio Bicentennial Celebrations

Ohio's Bicentennial is coming in the year 2003. Exciting plans are already under way to make Ohio's 200th birthday celebration the biggest and best of its kind. Entertaining and educational activities will reach all Ohioans in every community.

The Bicentennial will be a time for us to reflect on our past accomplishments, rich history and culture, and an opportunity to dream about our future. It will recognize Ohio's path toward statehood and the accomplishments of noted Ohioans over both centuries.

It will also provide a living classroom for Ohioans and Americans of all ages to learn more about the Buckeye state. Families and children will be involved together in learning about Ohio while sharing in exciting and memorable activities.

Every Ohio community will be invited to highlight its own special contributions to our state. If you would like to share your ideas with the planners of the statewide birthday party, please write to the Ohio Bicentennial Commission, Statehouse Room 021 North, Columbus,

OH 43215; call toll-free at 1-888-OHIO-200 (644-6200); or send an e-mail note to bicentennial@winslo.state.oh.us

"I was glad that the Ohio Bicentennial Commission is adding the program visibility of our nationalities and multicultural communities for our state's bicentennial celebration in the year 2003. I was especially happy that I could nominate members of our diverse communities to the Commission and that my Special Assistant for Multicultural and International Affairs, **August B. Pust**, is representing me on the Executive Committee of the Ohio Bicentennial Commission," said Governor **George V. Voinovich**.

The Ohio Bicentennial Commission, created by the Ohio Legislature in 1995, is authorized to promote, encourage and coordinate the celebration and commemoration of the bicentennial anniversary of Ohio's admission to the union by determining the sites within the state that are appropriate for observances and that such observances and exhibits are held during the Ohio 200 celebration.

The Commission receives proposed plans and programs and at the earliest practical time, submits its recommendations for bicentennial celebrations and commemorations to the Governor, Ohio Historical Society and the Ohio General Assembly.

At the Commission's March 25th meeting, executive committee members approved the passage of Resolution 1998 - 6, which formalized the dates for the Bicentennial celebration as Statehood Day - March 1, 2003 through October 13, 2003; and authorizes a calendar to register official programs, and those of community organizations.

"I am happy and honored that Governor Voinovich appointed me to this position and that the committee agreed to include, as one of its main parts, the contributions of Ohioans from multicultural and ethnic communities to our state during the past 200 years, said August B. Pust of the Governor's Office. "This will add a unique and valuable history and appreciation of the contributions of Ohio's immigrant ancestry."

Alexandra Bugar receives Doctor of Medicine degree

On Friday, June 5, 1998, **Alexandra (Sandi) Bugar** received her Doctor of Medicine degree from the Medical College of Ohio (MCO) at Toledo.

She is the daughter of Marie Bugar of Bratenahl and the late Ludvik Bugar. Sandi graduated from St. Anthony's High School in Huntington, Long Island, New York, the University of Notre Dame in Indiana, and most recently she received a Master of Science degree in Biology from Cleveland State University.

On Sunday, June 7th, family and friends came from Canada, Georgia, New York and Pennsylvania to celebrate this happy occasion at the Great Lakes Brewing Company in the historic Ohio City district.

Dr. Bugar will begin her residency in Orthopedic Surgery at MCO on July 1st.

Dr. Bugar is shown with her grandfather **Jernej Zupan**, of Madison, Ohio.

DEADLINE SET FOR NEW SUBSCRIPTION CAMPAIGN

June 30th is the final deadline for those wishing to purchase a NEW subscription to the American Home newspaper for only \$15.00.

Thanks to a very generous donor who wishes to remain anonymous, he will pay the remaining \$15.00 for each NEW subscriber. (The normal price is \$30.00 per year.)

Send \$15.00 check with name and address of new subscriber (plus your name) to American Home, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103.

A year's subscription to the American Home makes a terrific gift and is a perfect way to help continue your wonderful Slovenian heritage.

We will send a card to the recipient telling of your generous gift that will last an entire year.

Slovenian Chorus in Cleveland

The Dr. Bogdan Derc Mixed Chorus from Slovenia will perform an exceptional concert on Friday, the 19th of June at 7:30 p.m. in the Slovenian National Home on St. Clair Avenue.

Tickets, at \$10 can be purchased at the Polka Hall of Fame, or at the door the night of the performance.

--Milan

Bonutti is Ambassador to Vatican

Dr. Karl B. Bonutti of Pepper Pike, Ohio called on Wednesday, June 10, to say he has officially been accepted to be Slovenia's Ambassador to the Vatican.

Gus Petelinkar is St. Mary's Holy Name Man of Year

It has been a tradition with St. Mary's (Collinwood) Holy Name Society to hold a Mother's Day breakfast. At this auspicious occasion, it has been custom to honor a member as the Man of the Year. On May 10 of this year, **Gus Petelinkar** was surprised to be chosen for this distinguished honor. For his outstanding services to the parish, he was also recognized with a Proclamation presented by Councilman Mike Polensek of Ward 11 in Cleveland.

Pictured above are, left to right, St. Mary's Pastor, **Rev. John Kumse**, **Gus Petelinkar**, and Councilman **Mike Polensek**.

2 Jim's Journal

By Jim Debevec

Do you worry about things? -- I do.

Take the telephone. Please. The government, which often isn't a very efficient form of business, steps up and says the most successful and efficient business in the world -- is a monopoly. A few years back, some judge ruled that the telephone company had to diversify. What was the result? Chaos.

Telephone solicitations for telephone systems runs about 10 to 1 for any other type of sales call. Before the government stepped in, everything was hunky-dory.

Now they're really trying to confuse me by adding a 1-440 to my home phone. If I call my office it's *long distance*. But when I drive there, it's not such a long distance. With all these numbers, to remember, ginko biloba do your stuff!

Then when calling, 50% of the time it doesn't work. There's something wrong with the un-monopolized system.

You call service and you end up talking with someone in Tucson, Arizona. Why do you have to talk with someone in Tucson to fix your phone in Cleveland?

Now the Government is taking on Microsoft. When I turn on my computer and want to go on the Internet, it works fine. But wait; the Government says they're a monopoly. Microsoft has spent the last 10 years developing their Internet system and now that they're perfected it, it's unfair.

So there you go again. It used to be they said, "Be all you can be." Now they're telling you *not* to be all you can be. What's going on here? The Soviet Union had the biggest wheat fields in the world yet they had to import their grain from around the world. Why? It's the same reason Communism fell apart. They didn't have incentive. If you don't have the incentive to be the best; you're dead in the water.

Another thing that has got me worried is the word "code." You look it up. What does code mean? Say you want to send a secret message that others can't decipher. You send it in code. But what does the phone company give you? An area code. Is 216 a code? Yes. What is it a code for?

Then the post office gives you a zip code. Is 44103 a code for some bigger, mysterious number?

I don't know. I just worry about how many times will I have to dial a number before a mechanical voice comes on the line and says, "Your call cannot be completed as dialed. Please dial a '1' before you dial your number." You would think the modern computers would insert a number "1" by itself to save everyone a lot of time and trouble. Or, "The area code for the number you are calling has been changed. When dialing, please dial the correct number." Well, if I knew what the *correct* number was, I wouldn't be wasting my time dialing the *incorrect* one.

Sometimes I'll go into my office and there are eight messages to return people's phone calls. So I start dialing. The first number no one answers, the second number I get a voice to leave a message, the third one the recipient isn't at his desk right now, you can leave a voice mail message, the fourth one asks you to punch one or two or three or more buttons on the phone console if you know the extension of the person you want but if you don't, stay on the line and a human being will speak with you; unfortunately the line goes dead and the dial-tone comes on. The fifth call someone answers and you are so frustrated and have lost track of the calls you have made, you say to yourself, "Who the heck is this?"

And that's why I worry the Government is going to stick it to Bill Gates and now Intel -- and as a consequence -- you and me.

But the e-mail. Now that's something precious. It's cost-efficient, convenient, fast, and you usually don't make a fool of yourself.

When it's at your convenience you sit down at your computer and log on the e-mail system. You send the e-mail messages at *your* convenience, and the recipient reads them at *their* convenience.

Tuesday night I sent messages to Madison, Ohio, Phoenix, Arizona, Birmingham, Alabama, Cleveland, and Slovenia. To do this, I didn't have to look at the clock to make sure anyone was up, or at their desk, or at home. I typed out my message and could correct all the mistakes, erase sentences, change words, add new thoughts, etc. *before* I press the send button. When you talk on voice mail and you say the wrong word, forget it, it's gone and recorded and

the recipient will know you made a jackass of yourself.

To send all these messages didn't cost anything more than the \$20 a month I pay to be on the Internet which entitles me to retrieve information on just about any subject imaginable.

I *don't* have to worry about how much postage to put on envelopes or if the letter will be lost in the mail. The recipient's e-mail server will usually get the message within a few seconds.

But another line of communication I *do* worry about is the envelope. Whatever happened to the old-fashioned simple envelope?

Every month I receive dozens of envelopes with *instructions* on how to *open* them. It says, "Tear along side 'A', then 'C' then come back to 'B'. When that is completed, you may proceed to finish opening the envelope by tearing along the dotted line on 'D.'" Why do you have to be a Slovenian rocket scientist to open up an envelope?

Some companies send bills that way. When you finally open the envelope, it's full of carbon and you get your fingers messed up. Then you unconsciously wipe them on your shirt and pants causing all kinds of trouble.

Other envelopes are real smart. They require me to put something in it, and return by mail, say a payment, or voting on something. I put everything in the envelope provided, seal it, put some Scotch tape on it to make sure it won't open in transit, place a 32 cent stamp in front, then look at my handiwork. I read the message. It says, "Wrong way, dummy!"

I can't figure it out. How did they know I was going to put the letter in upside down? -- And what's the difference if you did? The recipient can open the envelope and turn it around. It's not that difficult.

I also worry about how to communicate. Should I use the telephone, fax, e-mail, letter, or Bob Mills short-wave radio?

For now I think I'll simply write an article in the Ameriška Domovina. That way *everyone else* can worry about what the heck I'm talking about anyway. And if you do figure it out, *tell* me the next time we meet so I won't have to worry about it.

Comments: Jim's Journal, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103. Fax: (216) 361-4088, e-mail jim@buckeyeweb.com

He who laughs, lasts.

Slovenian Graduates
You can do it! Go ahead!
Show 'em your stuff.

From John
Mercina

CONGRATULATIONS
TO ALL THE GRADS

from

John Mercina

American Home Schedule

The Thursday, July 2 paper will be dedicated to the 100th Anniversary of the Ameriška Domovina and Independence Day. It will be printed on heavier paper with color, and distributed the last week in June.

There will be NO American Home printed on Thursday, July 9 because of vacation.

Baraga Ad Hoc Meeting

There will be a meeting of the Cleveland Bishop Baraga ad hoc committee on Thursday evening, July 16 at 7:30 p.m. in St. Mary's (Collinwood) school hall.

This is your official notification. ✕

Baraga Weekend Activities

The annual Bishop Baraga meeting and celebrations this year will be held in Cleveland, Ohio. They are:

Saturday, September 5 - 6:30 p.m. Mass in St. Vitus Church, 6019 Glass Avenue. Archbishop Dr. Franc Rode Archbishop of Slovenia, will be main celebrant. -- Social will follow in St. Vitus School auditorium. The entire Saturday evening social will be underwritten by the American Slovenian Catholic Union (KSKJ).

Sunday, Sept. 6 - 2:00 p.m. Mass in Cathedral of St. John the Evangelist, E. 9th St. and Superior Avenue in downtown Cleveland. Bishop Anthony Pilla will be the main celebrant. - Annual Bishop Baraga Meeting and banquet follows at Slovenian National Home on St. Clair. Main speaker is Dr. Robert White. (Banquet is SOLD OUT).

Father Frederick Baraga was a missionary from Slovenia who came to America in the second half of the last century to work among the Native Americans in the Upper Great Lakes Region. - His Cause for Canonization is in the final stages of study in Rome.

--James V. Debevec Chairman,
Cleveland Baraga ad hoc committee

Only \$3499* pp

*based on double occupancy

Join Euclid Travel's Exclusive Group Departure
14 Day Escorted Tour of Classical Greece
Including a Cruise of the Aegean Islands
September 12-25

Call now for details. Space is limited!

Call 261-1050 or 1-800-659-2662 today.
22078 Lakeshore Blvd., Euclid, 44123

**EUCLID
TRAVEL**

The \$10 accordion

By Rudy Flis

Frankie Yankovic, Johnny Pecon, Johnny Vadnal, Walter Ostanek – all players of Slovenian music – all accordionists. Accordions are synonymous with Slovenian polkas and waltzes.

About two months before I rotated home from Heilbron, Germany, a batch of new recruits arrived from stateside. As I looked at them, and thanked God I didn't have as much time to serve as they did, I noticed a familiar face. I went over and sure enough, it was Bob Schlacter, my classmate from St. Patrick's Grade School, West Park.

Did not see much of each other since graduation from eighth grade; mostly at Mass on Sundays. I knew Bob played the accordion, and I knew there was an accordion floating around our battalion, and it cost only \$10.00.

Bob introduced me to his buddy, Frank Sray. Both had taken basic training at Ft. Knox, KY. Frank was an East Side Slovenian boy and get this, he also played the accordion. I was in seventh heaven. I think Frank bought the \$10 accordion, and I begged and pleaded with Frank to play the "Tick Tock" and "Beer Barrel" polkas, "Over Three Hills," and "Blue Skirt Waltz."

What a great two months it was. Before I left for home Frank played the latest style polkas from home. That accordion helped form a bond that exists today.

And to this day Bob and I are West Siders and Frank is an East Sider. Just as it was long ago.

About three years ago, Therese and I celebrated an anniversary with family and friends. Bob and Frank were there with their wives (all three of us were blessed in our marriages), but in addition to their wives, Bob and

Frank brought their accordions and played for all to enjoy. Their playing was my most precious gift that day, except one other gift. Bob gave me a rebuilt accordion with my name on it.

Bob included a video tape on how to learn to play the accordion, and Frank let me use his beginners accordion book. Both said, "Now learn to play it, so you can join with us."

The accordion sits in my room, a challenge not taken up – yet. Just another goal in life – an exciting life – thanks to friends such as Bob and Frank.

I thought you might like to see my friends Bob Schlacter, Frank Sray, myself and the \$10 accordion that bellowed out my favorite polkas and waltzes so long ago.

Great friends; great memories, wouldn't you say?

Left to right: Bob Schlacter, Frank Sray, and Rudy Flis and the \$10 accordion.

St. Mary's Community Band Has Second Sellout Concert

On May 31, the St. Mary's Community Band performed its second annual spring concert to a packed house of about 300 at the Holmes Avenue Slovenian Hall in Collinwood.

The 22-member band played a broad selection of 17 numbers which included medleys of Slovenian polkas and waltzes, Broadway show tunes, a Dixieland medley, and Sousa marches, and old time rock and roll.

Tony Petkovsek performed the master of ceremony duties, introducing the tunes, providing interesting background, and introduced each band member to the audience.

John Nemeč, the band's director, conducted the evening's musical affairs. He was generous with praise for the band booster organization which provided for all the necessary hall arrangements, band uniforms, and for the food and drink at intermission. He also thanked Father John Kumse for the

use of the St. Mary school facility where the band rehearses and Slapnik florists for a lovely bouquet which decorated the stage.

The band was formed in 1996, when Father Kumse asked Eugene March to get a group together to play at St. Mary Church's 90th Anniversary. Today, Eugene March and Ed Harbie serve as the band's Co-Chairmen.

The band has also played in other venues including the Slovenian Home For The Aged, the 185th Street Festival, and the Euclid Memorial Day Parade in which it was awarded a First Place blue ribbon this year for marching bands.

The band is interested in growing with new members. If you wish to join a band with a decidedly Slovenian flavor, which can play both seated and while marching, please contact either John Nemeč 216-541-7243, Eugene March 440-449-1783, or Ed Harbie 216-524-8126.

Safe Driving Rules for Slovenia

The Center for the Promotion of Tourism in Slovenia has faxed the following information for motorists traveling to Slovenia:

Road Traffic Regulations

On May 1st a new Law on the Safety of Road Traffic is being enforced. Besides heavier penalties the Law introduced a number of changed rules; the most important of which are presented below:

Speed Limits:

- 50 kph – in residential areas
- 90 kph – outside residential areas
- 100 kph – on roads reserved for motor traffic
- 130 kph – on motorways
- 25 kph – on cycle tracks
- 5 kph – in areas of traffic calming and pedestrian precincts

Permitted Alcohol Content in Blood

0.5 gram per a kilogram of blood for all drivers of private vehicles and motorcycles

0.0 gram per a kilogram of blood for all professional drivers

Use of Safety Belt

It is compulsory to use the safety belt also at the

back seat, provided the car has safety belts at the back.

Lights On

It is compulsory to have dimmed headlights turned on while driving also during the day.

Use of the Mobile Phone:

While driving, only the use of a hands-free mobile phone is permitted.

Reversing:

While reversing – all four indicators must be switched on.

Motorcycles and Motorized Bicycles

It is forbidden to have a person of less than 12 years of age on a motorcycle.

The rider and passenger on a motorcycle or a motorized bicycle must both wear strapped homologized crash helmets.

Motorized bicycles whose cubic capacity does not exceed 50 cc and which can develop a speed up to 50 kph must be ridden on the roadways and not on the cycle track.

Marking a Broken-down Vehicle at Night

If a vehicle breaks down at night and its technical condition does not make possible the use of all four indicators, the driver must,

beside using the warning triangle, adequately mark the broken down vehicle (a yellow flashing light, a torch).

Police Authorization

If the driver refuses to comply with the police officers' order, continues to drive and with his driving or vehicle obstructs or threatens traffic safety, his vehicle is removed from traffic and retained up until 24 hours.

If the fine is paid immediately, it is reduced by 50%.

Driving Restrictions

Driving restrictions for all vehicles exceeding 7.5 tons of the maximum permitted mass are in force every Sunday and every bank holiday from 06.00 to 22.00 and every Saturday from 06.00 to 13.00.

Listen to the Radio

During the summer tourist season there is a weather forecast and sea conditions information broadcast in foreign languages every day between 09.35 and 10.00 and at 18.35 on Radio Slovenia at 88.5, 90.0, 91.8, 92.9, 94.1 and 95.4 FM.

If you need police help, call 113

--Ministry of Interior

St. Mary's Church Annual Bike Ride to

Pristava

Saturday
Time
Depart

June 13, 1998
8:00am
St. Mary's Church

St. Clair Pensioners News

At our May meeting, we were shocked when Frances Nemanich informed us that she was scheduled for surgery on the following week. The cause of her aggravating pain was the result of a nodule that had developed in the area of her neck. If not removed, it could bring about permanent paralysis to the spine. Not the type of news that anyone desires to hear. Surgery was scheduled for May 28th. The job was completed in 5 hours, and we received the "good news." With the grace of God, a skillful surgeon and our prayers, everything went well.

Currently, Frances is in the rehab division receiving therapy. By the time you read this, I suspect she will be home. Keep the cards coming and send them to her home.

Member Josephine Siewiorek is in Charity Hospital. She was taken in because of a hip problem. While there, the doctors discovered she needed by-pass surgery. She had five by-passes as a result. She is still in the hospital, but hopes to be back home shortly. She asks that I extend her greet-

ings to her friends and to the members of the St. Clair Pensioners. Send your cards of cheer for her to her home.

I talked to Bertha Vidmar a few days ago. Her recovery progress is very slow. She suffered with back problems for a long time, and then had back surgery in March of last year. Time to renew our prayers with more emphasis and vigor. And don't forget the cards of cheer. Your prayers and words of encouragement will be most welcome and appreciated.

If you need the address of any of the above mentioned, call me at 391-9761. The area code is 216.

It certainly was a shock to learn that Stephanie Rahne was rushed to the hospital on May 11th. Her pain was caused by an aneurysm that had developed. Surgery was performed but her condition did not improve. On May 21st came the sad news of her death. We extend our sincere condolences to her brothers and family. Stephanie was an active member, and will certainly be missed from our midst. May she rest in peace.

Let us not forget our ailing members and especially those who are in the hospi-

tals, nursing homes, or confined to their homes. Take time to remember them with a visit, phone call, or a cheery card. It certainly will be appreciated.

Our tour coordinator has a trip to Zanesville planned for about mid July, as announced at our last month's meeting. Some already have made reservations. If you are interested, act quickly. Margaret Steixner will have the trip details at our Thursday, June 18th meeting. It should be an interesting trip.

Our quarterly meeting of the Federation of Senior Citizens (Pensioners) was held in Barberton on Monday, June 1st. The main topic of discussion was this year's coming picnic. The date is Wednesday, August 19th, and will again be held at the SNPJ Heath Road Picnic Farm. Nice place and conveniently located. Tickets were distributed to the various Club representatives. They will be available at our coming meeting. I will have more details next month.

Remember our coming meeting date-Thursday, June 18th, in the Kenik Room at 1 p.m. See you then and there.

--Stanley J. Frank

John Telich, left, receives the Newton D. Baker Distinguished Service Award in 1996 from Case Western Reserve University.

John Telich Sr. Receives CWRU Leadership Award

John R. Telich, Sr., a resident of Euclid, Ohio, and a distinguished graduate of Case Western Reserve University Class of '49 recently received another award for his alumni leadership at his alma mater.

At a recent dedication of the new Veale Convocation Center and the Athletic Hall of Fame dinner he was given a handsome plaque and praised as the key member of the Advisory Committee and for his role in raising \$12 million for this facility.

Telich was one of the early athletes inducted into the CWRU Hall of Fame. As an undergraduate he was the Mid-American discus champ for three years, football lineman for two years and participant in the Penn relays.

In 1996 the University presented him with the Newton D. Baker Distinguished Service Award for his numerous alumni activities. He has served as Class Notes Editor, telethon volunteer and reunion chair-

man. He has served as Case Reserve Athletic Club trustee and President on two occasions. He has also chaired the visiting committee on Physical Education and Athletics and continues thereon and served on the University Council and Board of Overseers.

Telich enrolled at CWRU in 1946 after serving three years in the Navy in WWII. He and his wife, Jan, celebrated their golden anniversary in 1997 and have five children. When not at home on the shores of Lake Erie he is an avid curler in the winter and a golfer the year 'round.

A Charter Life underwriter, he continues actively serving his clients and continuing activities with the American College of CLU in Bryn Mawr, PA. In 1999 he will complete his 50 years of leadership service with Sun Financial group, his employer since graduation in 1949 from the then Western Reserve University.

The frequency of cricket chirps can be used to determine the temperature by counting the number of cricket chirps in 14 seconds and adding 40.

Current Hyundai owners! You can receive an additional \$500-\$750 off on selected models

1998 HYUNDAI ACCENT
 BUY FOR ONLY **\$8,284** BRAND NEW
*\$9534 before \$1250 rebate, plus tax & title.

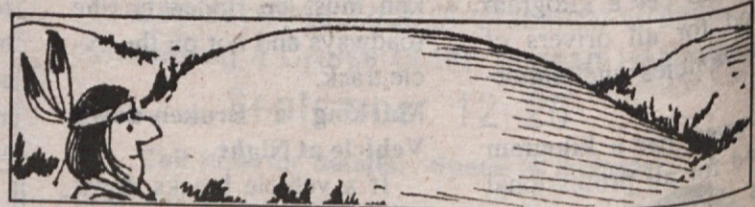
1998 HYUNDAI ELANTRA
 BRAND NEW CARS WITH REBATES AS HIGH AS
\$2625

1998 HYUNDAI TIBURON
 48 MONTH LEASE
\$239 /mo."
0 DUE AT DELIVERY

- No first payment
- No acquisition fee
- No security deposit
- No down payment

*Closed end leases plus tax and title with approved credit. 12,000 free miles/yr at 12¢ thereafter.

ED PIKE 9647 Mentor Ave. Mentor, Ohio 44060 (440) 357-7533 • (440) 942-3191

Monk's Mound, the largest of hundreds of burial mounds built by Mississippi American Indians, covers 16 acres and is bigger at the base than Egypt's Great Pyramid.

WELW adds Catholic programs

A Northern Ohio Lake County radio station has added Catholic programming in the wake of the sale of WMIH Radio.

Ray Somich, general manager of WELW-AM/1330 in Willoughby, has picked up "God's Saving Word," hosted by Sister Juanita Shealy. The popular one-hour program features phone calls from listeners and prayer. It airs at 10 a.m., Monday through Friday and is rebroadcast at 10 p.m. weekdays.

The station also added "Daily Bread," featuring scriptural commentary and reflection by Father Al Lauer at 6:15 a.m. weekdays.

"We want to serve the Catholic community,"

Somich said. "I'm Catholic myself and I've always believed we need to be of service to our people."

The station has been broadcasting the rosary at 6:00 a.m. and the Divine Mercy Chaplet at 1:45 p.m. daily for many years. The station also rebroadcasts the Mass at 9 a.m. Sundays which also airs on WJW-TV/Channel 8.

The station's mainstay is ethnic and polka music shows and programming aimed at the senior citizen community.

Somich said his station has a local managing agreement with the owners of WDLW-AM/1380 in Lorain. Some of WELW's programs are simulcast on WDLW.

Polka Mass at Shrine

Father George Balasko will celebrate a Memorial Mass for the deceased members and friends of the O Ja Club at 5:30 p.m. on Wednesday, June 17 at Our Lady of Lourdes Shrine on Chardon Road in Euclid, Ohio.

Everyone is welcome.

The Mass will be celebrated at the outdoor shrine but moved inside if the weather does not cooperate. The music will be provided by the Orcaades orchestra.

Father Balasko was the first to introduce polka music to the Mass beginning in 1972. He met members of the Cleveland O Ja group while at the SNPJ lodge at Enon Valley in Pennsylvania and became their 'chaplain.'

Departed members of the O Ja club who will be remembered are: Tony and Helen Fortuna, Betty Kirchner, John Jevnikar, Tony Merhar, Eddie Kaifesh, John Cesen, Tony and Mary Kastelic, Louie and Josie Klemencic, Joe Zamen, and Pat Krall.

Bishop Pevac officiates at El Salvador Turn Over

By Nancy M. Erikson
Universe Bulletin

Handing over Our Lady of the Pilar parish in Zaragoza El Salvador to the native priests is not so much an ending as it is a beginning.

That's how the Cleveland Latin American Mission team feels about their leaving the first of three parishes team members established in El Salvador.

"The idea of missions is that you get parishes moving," said Father Denis St. Marie, director of the Diocesan Mission Office. "You establish leaders and then you move on."

On June 11 the diocese will officially hand over the care of Our Lady of the Pilar, founded in 1980, to the Archdiocese of San Salvador, which will begin a "new age of growth" for the parish community there.

Cleveland Auxiliary Bishop A. Edward Pevac will officiate at a special Mass at the parish and thank the people of Zaragoza for

allowing the diocesan mission team the privilege of serving and living among them for almost 20 years.

Later this year or early next year the Chirlagua parish will be handed over to the native priests, and by the end of 1999 La Libertad is expected to be in native hands as well.

The diocesan mission team includes five priests, two sisters and one laywoman who work with missions from other areas and also with native priests, sisters and lay people.

Cleveland mission team members will begin establishing new parishes in other poor communities and continue its work in developing future leaders in those communities.

The missions also serve the people through liturgy and the sacraments and various other programs in health, human development, education, cultural expression and consolation of those who are suffering from disease, war, hunger and poverty.

Waterloo Pensioners Picnic

Spring has sprung and summer is almost upon us, so why not enjoy the beautiful surroundings at the SNPJ Farm while you can. We have put our order in for nice weather. On Wednesday, June 24th, the Waterloo Pensioners Club will be hosting their annual dinner picnic which is open to non-members.

Cost of the dinner and gate admission is still only \$10.00. Dinner, prepared by Sophie Mazi and her crew, will consist of breaded pork chops, salad, potatoes, roll, dessert and coffee.

Dinner will be served at 6:00 p.m., followed by music by the Rhythmaires at 3 o'clock. Dinner tickets must

be purchased in advance by calling Tillie Vranekovic in the 216 area at 486-1505 or Grace Marinch in the 440 area at 944-0172. Officers of the club also have tickets for sale.

If you care to join us for dancing only, gate admission is \$3.00 and is payable at the gate the day of the picnic.

Plan to spend an afternoon socializing with your old friends and making new ones at the Waterloo Pensioners Picnic on Wednesday, June 24th.

Mark your calendar and please join us. We look forward to seeing some new faces as well as the familiar ones.

Greatest Gift

Are your children subscribers to the Ameriška Domovina?

A gift subscription would make the perfect present for your children, grandchildren, relatives, and friends. For only \$15 a year (during this campaign for NEW readers), think of all the knowledge they will gain plus you will be helping to preserve our Slovenian language, heritage, and culture.

Call (216) 431-0628 today and we will send a card to the recipient announcing your wonderful, and thoughtful graduation (birthday), (wedding) gift.

Or you can mail it to American Home, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103, or fax: (216) 361-4088, or e-mail jim@buckeyeweb.com

Cleveland Polka Directory

Cleveland-Style Polka Directory: A Snapshot is a new book by Kathleen L. Jozwiak. It is for anyone interested in Cleveland-style, or Slovenian American-style, polkas.

The book contains biographies of Cleveland-style bands in the Greater Cleveland, Ohio area, a musician index, instrument index, recording index, song title index, places to polka, polka organizations, and a brief history of the Cleveland-style (also known as Slovenian American-style) polka movement.

Contact information by band is provided for ease in hiring a band for a playing engagement, purchasing a favorite recording, or finding a band's preferred playing spots. The book also functions as a valuable form of preservation for the current cultural and historical Cleveland-style polka movement.

Jozwiak is an avid polka dancer and volunteers for the American-Slovenian polka Foundation. She is a full-time computer programmer

for Defense Finance and Accounting Center (Cleveland, Ohio). She holds a bachelor of arts degree from Hiram College and will earn a master's degree in library and information science from Kent State University in August 1998.

As President of the Friends of the Willoughby-Eastlake Public Library (Willoughby, Willowick and Eastlake, Ohio), Jozwiak is actively involved in the community promoting libraries, research, and special programs.

Cleveland-Style Polka Directory: A Snapshot, published by St. Monica Publications, can be ordered by sending a check or money order for \$19.95 + \$3.00 shipping and handling to St. Monica Publications, PO Box 225, Willoughby, OH 44096. Ohio residents must add \$1.15 for sales tax. Checks should be made payable to St. Monica Publications. Wholesale and quantity discounts are available. Call (440) 953-9274 for more information.

Bishop Baraga Life & Cleveland Labor Day Activities Now On Line

Thanks to the electronic technical skill of Eric Kobal, a senior at Cleveland State University, and the assistance of Rev. Jozse Cerne of St. Mary's Church in Collinwood, the works and life of missionary Bishop Frederick Baraga is now on the World Wide Web. The pages can be read in either English or Slovenian language with links to other important related sites. -- The Bishop Baraga Cleveland Labor Day weekend activities are also featured. The web address is <http://www.now-online.com/baraga>

MAJOR & MINOR AUTO REPAIRS FOREIGN & DOMESTIC STATE EMISSIONS INSPECTIONS

SUNOCO DIESEL ENGINE REPAIRS
4 WHEEL & FRONT WHEEL DRIVES
COMPLETE DRIVE-TRAIN SERVICE
FRONT END ALIGNMENT

ASE AUTOMOTIVE SERVICE EXCELLENCE

EUCLID SUNOCO SERVICE

APPROVED AUTOMOTIVE REPAIR

Joe Zigman, owner

222ND STREET 200TH STREET
940 East 222nd Street 470 East 200th Street
261-9544 481-5822

Scientists believe that man was first capable of speech—due to changes in the height of the human larynx—between 50,000 and 30,000 B.C.

Coming Events

Friday, June 12

Dance at West Park Ballroom, 4583 W. 130 St., Cleveland, 7:30 p.m. Music by Tony Fortuna.

Friday, June 12

Club of Associations, Slovenian National Home, Dinner in clubroom, 6409 St. Clair Ave., Cleveland from 5 to 8 p.m. Music.

Sunday, June 14

St. Mary's (Collinwood) Slovenian School Picnic at Slovenska Pristava. 12:30 Mass followed by Corpus Christi Procession. Dinner served after the procession. Veseli Godci orchestra.

Wednesday, June 17

Polka Mass, 5:30 p.m. Our Lady of Lourdes Shrine, Euclid, Ohio, with Rev. George Balasko.

Friday, June 19

Slovenian mixed chorus Bogdan Derč concert at Slovenian National Home, 6409 St. Clair Ave., Cleveland at 7:30 p.m. Tickets \$10 from local chorus members or call 481-3187.

Saturday, June 20

St. Clair Rifle Club Steak Dinner. -- Shooting Tournament with Canadians during the day. At night: music and dance.

Wednesday, June 24

Waterloo Pensioners Picnic at SNPJ Farm, Heath Rd., Kirtland. Dinner at 1 p.m. Music from 3 to 6 p.m. For tickets call 486-1505.

Friday, June 26

Ballroom Dance at West Park Slovene Home, 4583 W. 130 St., Cleveland, 7:30 to 11:30 p.m. Music by Dan Peters.

Friday, June 26

Club of Associations, Slovenian National Home, Dinner in clubroom, 6409 St. Clair Ave., Cleveland from 5 to 8 p.m. Music.

Sunday, June 28

Annual Ohio Federation KSKJ Day Picnic at Slovenska Pristava. Veseli Godci orchestra will provide music.

Sunday, June 28

1st Picnic sponsored by Slovenian Cultural Society Triglav, held in Triglav Park, Wind Lake, Wisconsin

July 6, 7, 8

Rummage Sale, Slovenian Home, 3563 E. 80th St.

Wednesday, July 8

Holmes Avenue Pensioners Picnic at St. Joseph's Farm on White Rd. Refreshments and sandwiches available. Music by Fred Ziwich. Free admission. Everyone welcome.

Friday, July 10

Ballroom Dance at West Park Slovene Home, 4583 W. 130 St., Cleveland. 7:30 to 11:30 p.m. Music by Dan Peters.

Friday, July 10

Club of Associations, Slovenian National Home, 6409 St. Clair Ave., Cleveland. Dinner in Clubroom from 5 to 8 p.m. Music.

Sunday, July 12

Mission Picnic sponsored by Slovenian Cultural Society Triglav, held in Triglav Park, Wind Lake, Wis.

Wednesday, July 15

Euclid Pensioners Picnic at SNPJ Farm with pork chop dinner served 1 to 3. Joe Samsa and Chromatic Club dance music from 3 to 6 p.m. Tickets \$10. Call 216-481-9428.

Thursday, July 16

Meeting of the Cleveland Bishop Baraga ad hoc committee, 7:30 p.m. in St. Mary's (Collinwood) school auditorium.

Sunday, July 19

St. Vitus Parish Picnic at Slovenska Pristava. Mass followed by ribs and chicken dinner. Jeff Pecon Orchestra.

Friday, July 24

Ballroom Dance at West Park Slovene Home, 4583 W. 130 St., Cleveland, 7:30 to 11:30 p.m. Music by Tony Fortuna.

Friday, July 24

Club of Associations, Slovenian National Home, 6409 St. Clair Ave., Cleveland. Dinner in Clubroom from 5 to 8 p.m. Music.

Saturday, July 25

AMLA Newburgh Lodges Picnic at AMLA Recreation Center.

Sunday, July 26

St. Anne's Lodge No. 150 KSKJ Annual Feast Day Celebration with 10 a.m.

Mass in St. Lawrence Church followed by dinner at Sterle's Restaurant at 12 noon.

Sunday, Aug. 9

Slovenian Pensioners Picnic at Slovenska Pristava.

Wednesday, Aug. 19

Federation of American Slovenian Senior Citizens Picnic at SNPJ Farm, Heath Rd., Kirtland. Dinner 1 p.m.; music & dancing 3 to 6. Tickets from members or call 1-216-731-9569, or 1-216-732-9231.

Sunday, Aug. 23

2nd Picnic sponsored by Slovenian Cultural Society Triglav, held in Triglav Park, Wind Lake, Wis.

Saturday, Sept. 5

Slovenian Mass honoring Bishop Frederick Baraga, 6:30 p.m. in St. Vitus Church, Cleveland. Social will follow in auditorium.

Sunday, Sept. 6

Mass honoring Bishop Frederic Baraga in St. John Cathedral in downtown Cleveland at 2 p.m., followed by banquet and annual Bishop Baraga Association meeting in Slovenian National Home, 6417 St. Clair Ave., Cleveland. Banquet tickets are SOLD OUT.

Sunday, Sept. 13

St. Vitus Altar Society Annual Dinner in St. Vitus Hall. For information call J. Smole at 391-6547.

Sunday, Sept. 20

Wine Festival sponsored by Slovenian Cultural Society Triglav, held in Triglav Park, Wind Lake, Wis.

J. F. Optical

50% Off

Selected Quality Frames

FREE GLAUCOMA TEST

Call for Appointment

(216) 531-7933

775 E. 185th St., Cleveland

Drive in - or Walk In

BRONKO'S Drive-in Beverage

510 East 200th St. DMH Corp.

Euclid, Ohio 44119 531-8844

Imported and Domestic Beer and Wine

Soft Drinks - Milk - Ice - Snacks

Imported Slovenian Wines

Radenska Mineral Water -

⇒ We have all Ohio Lottery Games ⇐

Open Mon. - Sat. 10 a.m. - 10 p.m.

Sunday (No wine sold) 11 a.m. - 5 p.m.

Owner - David Heuer

Specialists in
corrective Hair Coloring

tina & brenda's

HAIR SALON

5216 Wilson Mills Road

461-7989 / 461-0623

Richmond Hts., Ohio 44143

**Meeting at Slovene Home for the Aged Will Update
You on Changes in Medicare Program**

Representative from Medicare Will Make Presentation

The Federal Government is in the process of making changes in the Medicare program. Some of the changes that are being made affect only the operation of nursing homes. There is one change that is being made, however, that will affect all Medicare recipients individually.

Medicare will no longer be sending you a statement called an Explanation of Medicare Benefits. Instead it will send you a statement that will be called a Medicare Summary Notice. Also, Medicare will be instituting a new appeals process.

We at the SHA feel it is very important for you to understand these new changes in the Medicare program. Consequently, we have scheduled a representative from Medicare to come to the Slovene Home for the Aged, 18621 Neff Rd., Cleveland, OH 44119, and explain the new changes and to respond to any questions.

Date	Monday, June 15, 1998
Time	7:00 p.m.
Place	Slovene Home for the Aged

We hope you will make plans to attend this meeting, as you will need clarification on these subjects at some point. It will be much easier for you if you have this information as soon as possible.

The Slovene Home for the Aged invites all members of the Slovenian American community to come and hear the presentation by the representative from the Medicare program. We remain ever grateful for the wonderful support AMLA, its lodges and individual members have given the SHA over these many years.

Anthony Rotolo, Ph.D.
Administrator

1998 **TRAVELMAX TOURS** 1998

Experience California while visiting the

California Missions

Learn the story of the
Franciscan Missions of California
from their founding in the 1700's until today.

Travel with an Archbishop and pilgrims from Slovenia
on this exciting, value-packed tour from
September 7 to September 19, 1998.

Fly from Cleveland to San Diego and return from San Francisco. Air transportation is available from other cities.

Travel by deluxe motorcoach along the California coast from San Diego to San Francisco and Sonoma County. Along the way visit:

- * 14 Franciscan Missions founded in the 1700's
- * San Diego Zoo
- * Mount Palomar Observatory
- * Los Angeles
- * Universal Studios
- * Hearst San Simeon Castle
- * Ocean Liner Queen Mary
- * Muir Sequoia Forest
- * Sea World
- * Day in Mexico
- * Disneyland
- * Hollywood
- * Golden Gate Bridge
- * Alcatraz Island
- * And More!!

Tour includes: Superior First Class Hotels,
Breakfasts and Dinners,
All entrance fees, and more!

From Cleveland with air: \$1,855.
Land tour price: \$1,625.

CALL TODAY TO RESERVE YOUR PLACE ON THIS JOURNEY!

Call **MIKE CERAR** at **TRAVELMAX, Inc.**
(800) 677-1313 or (216) 692-1700
911 East 185th Street
Cleveland, Ohio 44119

Directory Lists Britain's Gems

Traditional afternoon tea is among the culinary delights offered at most of Britain's finer hotels, including Brown's Hotel in London's fashionable Mayfair district. The hotel, a favorite of writer Agatha Christie, is one of 250 acclaimed listings of hotels and restaurants in the British Tourist Authority's *Jewels of Britain* directory.

(NAPS)—A growing number of tourists are discovering the treasures of Britain, from the regal streets of London to the sumptuous countryside of Wales and the Scottish Highlands.

For the finest places to stay and eat during their visits, many of these travelers are turning to the second edition of *Jewels of Britain*, a directory of nearly 250 acclaimed hotels and restaurants throughout England, Scotland and Wales.

The 98-page directory is published by the British Tourist Authority (BTA), with establishments selected based on the award criteria of Britain's Automobile Association's Red Star, Royal Automobile Club's Blue Ribbon and the British national tourist boards' Crown Grading De Luxe.

Travelers will be enchanted by the extraordinary mix of locations from a modern yet comfortable atmosphere in Piccadilly to a secluded country setting in proximity to castles, nature reserves

and walking trails in Scotland.

Most of the properties in this comprehensive directory are privately owned and run, which gives guests an opportunity to meet their hosts and enjoy standards of service distinguished by a personal touch.

Many hotels have also received top honors for the quality of their cuisine, and are featured in a separate restaurant section. These include Le Gavroche in London's Mayfair district; Le Manoir Aux Quat'Saisons, near Oxford; Altharrie Inn, in the Scottish Highlands; and the Walnut Tree Inn, near Abergavenny, Wales.

For a free copy of the directory, call toll-free 1-800-GO-2-BRITAIN (462-2748) or, in New York City, (212) 986-2200; or visit BTA's tourist information centers at 551 Fifth Avenue, Suite #701, New York City (off 45th St.) or in Chicago at 625 N. Michigan Avenue, Suite #1510. You can also visit the Web site at www.visitbritain.com/

Summer Snacks That Taste Naughty, But Are Not!

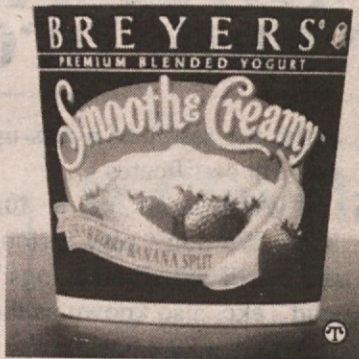
(NAPS)—Bathing suit season is here and snacking this summer has to be on the light side. Fortunately, you don't have to deprive yourself of taste to enjoy those times when you are craving a treat. There are many delicious snacks that are low in fat and high in flavor. Here are just a few ideas for sumptuous but sensible snacking as the weather heats up:

- pretzels
- air-popped popcorn
- ginger snaps, angel food cake, or animal crackers
- fruits, such as melons, kiwi, grapes, berries, bananas and apples served with nonfat sour cream
- low-fat creamy fruit-flavored yogurt. Fresh fruit flavors blended with premium Breyers® yogurt can equal pure indulgence.

Low-fat yogurts such as new Breyers Smooth & Creamy™ offer incredibly sweet taste without a lot of fat.

Smooth & Creamy's rich flavors include Orange Vanilla Cream and Apple Cobbler. Black Cherry Parfait and Strawberry Banana Split are as sweet and tempting as the real desserts.

These varieties are good on their own, or with mixed fresh fruit. Made with real milk, which is a good source of calcium, the

Yogurt comes in fresh fruit flavors that offer rich taste, but is 99 percent fat-free.

smooth and creamy taste sensations combine great flavors with all of the benefits of yogurt.

Enjoyed as a quick breakfast, afternoon boost or "anytime" treat, the yogurts make a nutritious snack for any hour of the day. An 8-ounce single serve blended cup is ready to eat without stirring. Toss one in a cooler on the way to the beach or pack a few for a picnic in the park.

The distinctive black label can be relied on as a signal of Breyers quality and heritage.

L.A. National Day to feature Slovenian Music and Art

LOS ANGELES, CA — The Ribniski Octet will headline National Day festivities in Los Angeles, Honorary Consul Mark Ryavec announced recently. One of Slovenia's premiere choral ensembles, the octet will perform classical compositions of the Renaissance and Baroque period as well as Slovenian folk and modern music and songs of other nations to mark the 7th anniversary of Slovenia's independence.

Art installations by two noted young Slovenian artists, Ina Conradi and Natasa Prosenec, will also be presented.

Slovenia's Ambassador to the United States, Dr. Dimitrij Rupel, will also travel to Los Angeles for the Thursday, June 25th event at the Italian Cultural Institute

at 1023 Hilgard Avenue in Westwood. (Please note that a typographical error in the invitation incorrectly stated the event will be held on Wednesday).

The celebration will be held in the evening from 6:30 to 9:30 p.m., with a buffet supper to follow the performance by the octet and remarks by Ambassador Rupel. Donations of \$30.00 per person are requested (children and students - \$10).

The National Day gathering is sponsored by the Los Angeles Honorary Consulate with the assistance of Slovenska Izseljenska Matica (the Slovene Emigrant Society) and the California Federation of the Slovene National Benefit Society. For further information call (310) 392-5820.

Child Care

Mature, responsible, loving child care provider needed for one infant in my Gates Mills home two to three days per week. Experience and references required. Non smoker preferred.

Call (4400 423-1351

Housekeeper

Housekeeper needed one day per week. Cleaning, laundry, ironing and general household duties. Experience and references required. No service companies please.

Call (440) 423-1351

Al Koporc, Jr.

Piano Technician
(216) 481-1104

CARST-NAGY Memorials

15425 Waterloo Rd.
481-2237
"Serving the Slovenian Community."

In Remembrance of

Gabriel Drobnick

Born August 8, 1923 Died April 21, 1998

With sincere gratitude, the family of Gabriel Drobnick would like to extend a heartfelt thanks to family and friends for both the generous donations made in his honor to St. Vitus Church as well as the beautiful flowers given in respect. In addition, a special thank you is extended to the Zak Funeral Home for their support and compassion through this time. Furthermore, the family also expresses sincere appreciation for the beautiful Mass and burial services provided by the Reverend Joseph Boznar.

Ann Cendol - 1st Cousin
Marc and Bruce Zaborowski - Nephews
and many more relatives

Zeke Funeral Home

MEMORIAL CHAPEL

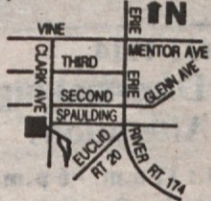
LOCATED AT

452 E. 152 Street Phone 481-3118
Family owned and operated since 1908

Davis Since 1905

Funeral Home

A Distinguished Name in... FUNERAL SERVICE

Charles R. Davis
John R. Vaughan
Mitchell W. Babcock

The Trust 100
Network of Family Owned...
Funeral Homes

4154 CLARK AVE.
WILLOUGHBY, OH.
942-1122

***** 7
DID YOU KNOW
Slovenia... Joseph Zelle

On May 18 Dr. Franc Faléz was presented with a decoration of Pope Gregory the Great. It was presented to him by Archbishop Giovanni Battista of the Vatican at a formal luncheon in Rome. Dr. Faléz is an orthopedic surgeon at the University of La Sapienza as well as at his private American hospital in Rome. He is the son of the first Slovenian ambassador to the Holy See. Our congratulations, Dr. Faléz!

Vacationers to Slovenia are reminded that the annual Mass in Kočevski Rog will be held on Sunday, June 21, at 11 AM (not June 14). This memorial service is dedicated to all of the Slovenians who fell victims to the failed inglorious Communist "liberation fight" during and following World War II in old Yugoslavia.

Did you know that Fridérik Prégl was the recipient of the Nobel Award in 1923? Among his many accomplishments, he developed the micro-analysis of organic compounds. His method is used even to this day. Born in 1869 in Ljubljana, he died in 1930.

That recently the Medal of Honor of the Independent Republic of Slovenia was conferred on Professor Dr. Božidar Fink, Slovenian living in Argentina?

That Jožef Štefan is remembered in physics by the Stéfan-Boltzmann Radiation Law, $E = \sigma T^4$, which means that doubling the temperature will increase the radiation to the 4th power or 16 times. Jožef Štefan Institute in Ljubljana is named after him. Štefan was born in the village of Sv. Péter near Célovéc, Carinthia (Koroška) in 1835. He died in 1893.

8 Button Box is main squeeze for Vertovsnik brothers

AMERISKA DOMOVINA, JUNE 11, 1998

By Jane Scott

Plain Dealer Reporter

Do you know Zeke and Charlie?

Brother what a pair!

They play at every party

And tavern on St. Clair.

(From Cecilia Dolgan's "Smooth as Cilka" album)

Zeke and Charlie are not your everyday musicians.

You get some idea when you see the label on the side of Zeke's instrument case: "Squeeze me, I'm Slovenian." They're in a button box band.

"A button box is a small accordion with buttons instead of piano keys," said Zeke, 65. "It's diatonic. There's a different sound when you push a button and pull the accordion away and when you pull it back."

But even among the 18 button box bands gathering at the recent "Super Button Box Bash 16" at the Slovenian Society Home in Euclid, Zeke (Eddie Vertovsnik of Willoughby, Ohio) and his banjo-playing brother (Charlie Vrtovsnik) of Richmond Heights, stand out.

And not just because their names are spelled differ-

ently, the result of a mix-up on birth certificates.

"We're kind of a fun band. We don't play serious things like big weddings," said Zeke, also known as the "Slovenian Don Rickles."

"Well, sometimes I do insult people a little bit. But just people I know, and just in fun; mostly, I just personalize songs," he said. He tries to get names of the audience into the lyrics.

Once he thought he might be overdoing that a bit, until one of his friends came up afterward and asked "Is something wrong? How come you didn't mention me?"

Zeke admits he's a little irreverent. He was the one who told long-winded emcees at a recent holiday party to trim their blarney a bit so that the bands could play before closing time.

Actually 'Zeke' was once his brother Charlie's nickname. "When we were kids people thought that Charlie—he's four years older—looked a little like Zeke Bonura of the Chicago White Sox. So when I tagged along they called me 'Little Zeke.' And that stuck."

"We grew up in the E. 71st St. and St. Clair Ave.

area with polkas in our heads. With five kids, my family couldn't afford an accordion. So after East Tech High School, I got a factory job and saved my money. I was lucky to get this 80-some year old (button box) by Anton Mervar for \$70," he said.

Then he learned to play—by ear—by himself in the basement. His parents wouldn't let him practice upstairs.

Says Steve Valencic, member of the board of the Polka Hall of Fame: "Button box players have to play by ear. There just isn't written music for the instrument; it's too complicated."

Zeke's wife of 32 years, Phyllis, discovered accordion power when she started dating Zeke, a colleague at Ohio Bell Telephone Co. "I came home from a trip and suddenly heard music in the airport lobby—Zeke and friends playing 'Hello, Phyllis!' 'Hello, Phyllis!' like 'Hello, Dolly,'" she said.

Charlie is a retiree of the East Ohio Gas Co. His wife, Tillie, is a cousin of polka king Frankie Yankovic, and she has sung with his band.

Art Guild Puts Pot on Stove

The Slovenian National Art Guild will have a meeting on Monday, June 15th at 6 p.m. at the Slovenian Society Home, 20713 Recher Ave., Euclid, Ohio. The program will be the Annual Pot Luck Dinner and election of officers.

Get well wishes to Faye Starman who suffered a very serious illness recently but is now on the road to recovery.

Mark your calendars for the Fall Arts and Crafts Show on Sunday, Nov. 22 at Slovenian society Home.

Next meeting on Monday, Sept. 21.

--Patricia Habat Dorothy Dybzinski

Krofe Sale

There will be a krofe sale on Saturday, June 13th at the usual time in the St. Vitus social room. Homemade noodles will also be available.

It's COOL To Be SLOVENIAN!

Steven Rozman on JCU Dean's List

Steven V. Rozman of Cleveland, Ohio, a senior at John Carroll University, was named to the Dean's List for the Spring 1998 semester. Students eligible for the Dean's List must have completed a minimum of 12 semester hours within one semester, and have a quality grade point average of at least 3.50 on a 4.0 scale.

Rozman is the son of Mr. and Mrs. Vincent J. Rozman.

Donation

Thanks to St. Cecilia Lodge #37 AMLA who donated \$15.00 to the American Home newspaper.

Meeting Canceled

Slovenian Women's Union Branch 25 will not have a meeting on June 14th because of other commitments.

Donation

John Zakelj, American Home subscriber from St. Paul, Minnesota donated \$20.00 to this paper. Thank you very much for your generous donation.

Donation

A big thank you to Ed Blatnik of Lighthouse Point, Florida who sent in a check for a new subscription for his sister plus enclosed an extra \$10.00 as a donation to the American Home newspaper. He says his family lived at 6304 St. Clair Ave. from 1908 to the day "our mother passed away in 1958." The Baraga Dom now occupies the premises.

In Memory

Anna Jalovec of Richmond Heights, Ohio renewed her subscription plus enclosed an extra \$20.00 in memory of her husband, Joe Jalovec.

In Memory

Slovenian Woman of the Year Joyce E. Plemel of Cleveland renewed her subscription to American Home plus enclosed a \$25.00 donation in memory of her husband, Joseph Plemel.

432-1114

Ann's Dressmaking and Alterations

Tues.-Sat.: 11 a.m. - 6 p.m.
(Same Day Service)
Weddings, Special Occas'ns
6027 St. Clair Ave., Cleve.

Banana Bread

½ c. butter or margarine
1 c. sugar
2 eggs
1 tsp. vanilla
1 ½ c. flour (all purpose)
1 tsp. baking soda
½ tsp. salt
1 c. mashed bananas
½ c. sour cream
½ c. nuts (if desired)

Cream butter, sugar. Add eggs, vanilla.

Add dry ingredients, mashed bananas, sour cream - nuts. Pour in greased loaf pan or 2 smaller ones

Bake at 350° for approximately one hour. - May also be put in cupcakes with liners.

--Gene Drobnic
Cleveland, Ohio

Fluffy Lemon Fruit Pie

(PREP TIME 10 MINUTES)

1 (21 oz.) Cherry Pie Filling, divided
1 (6 oz.) Graham cracker pie crust
1 pkg. (8 oz.) cream cheese softened
1 cup cold milk
1 pkg. (4-serving size) Lemon flavor instant pudding and pie filling
1 tub (8 oz.) whipped topping, thawed

1. - Spread half of the cherry pie filling on bottom of crust.

2. - In a large bowl, beat cream cheese with wire whisk until smooth. Gradually beat in milk until well blended. Add pudding mix. Beat until smooth. Gently stir in ½ tub whipped topping. Spread over cherry pie filling on bottom of crust.

3. - Spread remaining whipped topping over pudding mixture. Spoon remaining cherry pie filling over whipped topping layer. Refrigerate 3 hours.
Makes 8 servings.

The oldest operating roller coaster in the U.S. is the Zippin Pippin constructed in the Libertyland Amusement Park in Memphis, TN, 1915.

Tony Petkousek's Radio
— SINCE 1961 —
WELW • 1330 AM (East) 1380 AM (West)
Simulcasting Daily 3-5 pm / Sat. 12-2
(KOLLANDER POLKA TOUR HEADQUARTERS)
971 East 185th Street • Cleveland, Ohio 44119
TONY PETKOVSEK • CO HOST— JOE TOMSICK • Featuring — ALICE KUJAR DUKE MARSH PATTY SLUGA
(216) 481-TONY (8669) or KOLLANDER (216) 692-1000

PERKIN'S RESTAURANT

22780 Shore Center Dr.

Euclid, Ohio 44123

216 - 732-8077

Operated by Joe Foster

VESTI IZ SLOVENIJE

LDS in SLS različnega pogleda glede vračanja fevdalnega premoženja v naravi - Prizadeta bi bila le katoliška Cerkev

Vladni stranki LDS in SLS sta obravnavali novelo zakona o denacionalizaciji, ki je v parlamentu v tretji obravnavi ta teden. Soglašali ste, da bodo njuni poslanci glasovali enotno pri vseh dopolnilnih zakona z eno izstopajočo izjemo. Gre za dopolnilo oz. amandma, ki ga je predlagala LDS. Ta amandma določa, da se fevdalno premoženje ne vrača v naravi. Včerajšnje Delo: "Določba bi veljala le za Rimskokatoliško cerkev, saj se v skladu s členom 27 a preostalega fevdalnega premoženja sploh ne vrača." SLS je proti, je pojasnil vodja njene poslanske skupine Franc Zagožen, ker meni, da je ustavno sporen. Poslanska skupina SKD je soglasno sprejela sklep, da bo na razpravi o zakonu v državnem zboru nasprotovala vsakršni spremembi denacionalizacijskega zakona iz načelnih razlogov. Stranka zahteva od vladne koalicije, da takoj nadaljuje resne pogovore s Cerkvijo s ciljem, da ne bo nadaljnjih zapletov pri izvajanju sedanjega zakona pri vračanju lastnine Cerkve. Poslanci naj bi o raznih spremembah v zakonu glasovali že ta teden.

Parlamentarne stranke po osmih srečanjih uskladile spravna dokumenta

Predstavniki parlamentarnih strank so na njih osmem srečanju uspeli uskladiti besedilo deklaracije o narodni spravi in o protipravnem delovanju nekdanjega komunističnega totalitarnega sistema. Tako v predvčerajšnjem Delu poročal Vladimir Vodušek. Delovni gradivi dokumentov so pripravili, je pojasnil predsednik parlamenta Janez Podobnik, in ju bodo posredovali vodstvom parlamentarnih strank. Voduškovo poročilo nadaljuje:

"V pogajanjih je šlo za zelo občutljiva vsebinska vprašanja - v preambuli in v

obeh dokumentih, je dodal Janez Podobnik. Prvi dokument, deklaracija o odnosu to nekdanjega totalitarnega komunističnega režima, temelji na izhodiščih resolucije Sveta Evrope; dolg je štiri strani, v njem pa piše, da stranke zavračajo delovanje komunističnega totalitarnega režima in da bodo sprejele vse potrebne ukrepe v skladu z resolucijo 1096 Sveta Evrope za dokončno odstranitev vseh škodljivih posledic komunističnega totalitarnega režima v Sloveniji.

Drugi dokument je deklaracija o narodni spravi. V preambuli izhaja iz temeljnih zgodovinskih dejstev, ki so nas kot narod zaznamovala v zadnjih petdesetih letih, s ciljem, da bi našli rešitve in kot narod živeli še bolj povezano, je dejal Podobnik. Osnutek dokumenta o narodni spravi je dolg dve strani, državni zbor pa naj bi v njem izrekel obžalovanje za vse žrtve nasilja med drugo svetovno vojno, žrtve povojnih pobojev in žrtve tajnih ali prirejenih sodnih procesov ter drugih oblik institucionaliziranega nasilja zaradi odstranjevanja ideoloških nasprotnikov."

Pismi Milana Kučana premieru dr. Janezu Drnovšku močno odjeknili

V ponedeljek je predsednik države Milan Kučan naslovil dve pismi na premiera dr. Janeza Drnovška. V prvem izraža Kučan začudenje, da je vlada dovolila imenovanje nekdanjega direktorja Obveščevalno-varnostne službe Jože Sečnik za direktorja uprave za logistiko ministrstva za obrambo. Sečnik naj bi nosil med drugim odgovornost za Slovenijo škodljiv incident s Hrvaško, ko so na Hrvaškem zaplenili slovensko vozilo, opremljeno s prisluškovalnimi napravami. V drugem pismu se pa Kučan sklicuje na domnevno "ilegalne" izjave državnega tožilca Antona Drboniča in pričakuje ustrežno vladno ukrepanje.

Iz Clevelanda in okolice

Piknik Slovenske šole—

To nedeljo ima Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti piknik na Slovenski pristavi. Ob 12.30 bo sv. maša, sledila bo procesija s sv. Rešnjim telesom, nato bo na razpolago kosilo. Za ples in zabavo bodo igrali Veseli godci. Vabljeni!

Koncert—

Mešani pevski zbor dr. Bogdan Derč iz Ljubljane priredi koncert v petek, 19. junija, ob 7.30 zvečer v SND na St. Clairju. Vstopnice so po \$10 in jih dobite pri članih lokalnih pevskih zborov, Polka Hall of Fame, seveda pa tudi na večer koncerta pri vstopu v dvorano. Zbor je prvič med nami gostoval leta 1991.

Novi grobovi

Josephine B. Voinovich

Včeraj je v Cleveland Clinic bolnišnici umrla 86 let stara Josephine B. Voinovich, mati guvernerja Georgea, rojena Bernot, vdova po leta 1974 umrlem možu Georgeu S., mati guvernerja Georgea V. (žena Janet), Paula V., Victorja S., JoAnne Andre in Mary Anne Schmitz, 19-krat stara mati, 11-krat prastara mati, sestra že pok. Victorja Bernot, teta in prateta. Pogreb bo v soboto, 13. junija, v oskrbi DeJohn-Flynn-Mylott zavoda, 4600 Mayfield Rd. v S. Euclidu, s sv. mašo ob 10. dop. v cerkvi sv. Alojzija na 10932 St. Clair Ave., od tam na pokopališče Vernih duš. Ure kropljenja bodo jutri, v petek, od 3. do 9. zv. Družina priporoča darove v pokojničin spomin Catholic Education Endowment Fund - Inner City School, 1031 Superior Ave., Cleveland, OH 44114.

Louis A. Hocevar

Umrli je Louis A. Hocevar, sin Louisa in Mary Hocevar (že pok.), brat Mary Schohinski, Jo Yarish ter že pok. Helen Wasilewski, Alice, Therese, Donald in Franka. Pogreb je bil 10. junija v cerkvi Sacred Heart v Rock Creeku, Ohio.

Augusta Eppich

Umrli je Augusta Eppich, rojena Ponikvar, žena Raymonda, mati Jeffryja, sestra Josephine Ponikvar in že pok. Helen, hčerka že pok. Johna in Ursule Ponikvar. Pogreb je bil 6. junija s sv. mašo v cerkvi St. Columbkille in pokopom na Sv. Križa pokopališču.

Dr. Bonutti potrjen—

Včeraj nas je iz Ljubljane telefoniral dr. Karl B. Bonutti in sporočil, da je Sv. sedež privolil v njegovo imenovanje za veleposlanika Republike Slovenije. Še vedno je nekaj formalnosti, pričakuje pa, da bo odpotoval v Rim čez teden ali deset dni. Ponavljamo že pred meseci na tem mestu izrečene čestitke. Še posebno veseli smo gotovo vsi, ki smo mu mogli pomagati s svojimi priporočili na pristojna mesta bodisi v Sloveniji bodisi v Vatikanu.

Spominska proslava—

Tabor DSPB vabi na spominsko proslavo v soboto in nedeljo, 20. in 21. junija na Slovenski pristavi. V soboto bo popoldne sprejemanje gostov, proti večeru molitev pri kapelici in nato prižiganje kresa. V nedeljo bo ob 11. uri sv. maša, ki jo bo daroval č.g. Franci Kosem, nato bo imel govor domobranski častnik Lojze Gregorič iz Chicaga. Pridite v narodnih nošah, da bo spominska proslava še bolj svečana in poudarjena.

Bralcem—

Slovenski del naslednje AD (18. jun.) bo zaključen že do te nedelje, ker bo urednik od ponedeljka do četrtega v Washingtonu, kamor ga je bil povabil State Department na dvodnevno predstavitev zunanjepolitičnih stališč ZDA. Med drugimi bosta sodelovala državna sekretarka Madeleine Albright ter njen namestnik Strobe Talbott, med temami bo tudi Kosovo.

Krofi in rezanci—

To soboto ima Oltarno društvo pri Sv. Vidu prodajo krofov in rezancev, ob običajnem času v običajnem prostoru. Pridite!

Korotanova zahvala—

Odbor pevskega zbora Korotan se pristrčno zahvaljuje Ameriški Dobrodelni Zvezi (AMLA), to za bogato darilo \$100. Dalje, se odbor najlepše zahvaljuje direktoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clairju, za krasen šopek cvetja, ki je krasil oder ob priliki Korotanovega koncerta.

Seje ne bo—

Podr. št. 25 SZZ ne bo imela seje v nedeljo, 14. junija.

Spominski dar—

Nada Roberts, Wellington, Fla., je darovala \$20 v podporo AD, v spomin brata Davorina. Hvala lepa!

Pretekli četrtek je nadškof dr. Franc Rode obiskal ljubljanski Magistrat in se srečal z županjo Viko Potočnik. Nadškof Rode se bo v začetku septembra udeležil Baragovih dni v Clevelandu. Več o njegovem srečanju z županjo Potočnikovo na str. 16.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave, Cleveland, OH 44103-1692
Telephone: 216/431-0628 — Fax: 216/361-4088

AMERISKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec — Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel — Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države in Kanada:

\$30 na leto za ZDA; \$35 za Kanado (v ZD valuti)

Dežele izven ZDA in Kanade: \$40 na leto (v ZD valuti)

Za Slovenijo, z letalsko pošto, \$160 letno

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:

U.S.A.: \$30 per year; Canada: \$35 in U.S. currency

Foreign: \$40 per year U.S. or equivalent foreign currency

\$160 per year airmail to Slovenia

AMERICAN HOME (ISSN 0164-68X) is published weekly for \$30 per year by American Home Publ. Co., 6117 St. Clair Avenue, Cleveland, OH 44103-1692. Periodicals postage paid at Cleveland, OH. POSTMASTER: Send address changes to AMERICAN HOME, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1692.

No. 23 Thursday, June 11, 1998

Sposojeno iz "Naše družine"

Daj nam Bog, Marija, daj nam dobro leto!

V juniju obhajamo praznik sv. Rešnjega telesa, tudi telovo imenovan, ki je bil uveden šele v začetku 14. stoletja in ga in ga označuje procesija z blagoslovom pri štirih, na različnih krajih postavljenih oltarjih.

Nekako do druge svetovne vojne se je po naših mestih procesija vila po ulicah in so se je udeleževali predstavniki oblasti, lahko tudi oddelki vojakov s častniki, gasilci v uniformah, godba, kjer so jo imeli, šolska mladina z učitelji, cerkveni pevci in množica meščanov.

Na podeželju je šla in gre še danes procesija med njive in travnike. Za župnikom, ki hodi z monštranco pod nebom, stopajo cerkveni ključarji, pevci in skupine vernikov iz fare in podružnic z njihovimi banderi, iz zvonika pa se oglašajo slavnostno pritrkavanje. Hiše, kjer gre procesija mimo, so okrašene z zelenjem, rožami, prtiči in gorečimi svečami na oknih, kakor je pač kje navada. Marsikje obrobajo kot procesije mlade breze ali razno vejevje, ponekod postavljajo mlaje. Pri štirih oltarjih belo oblečene deklice potresajo cvethe, ko župnik podeli blagoslov ljudem in polju ter prosi za odvrnitev treska in hudega vremena.

Po procesiji si ljudje trgajo blagoslovljene vejice zelenja in jih jemljejo domov, da bodo za zažiganje ob hudi uri. Ponekod ženske v isti namen nosijo v procesiji šopek iz vrtnih in poljskih rož.

V drugi polovici junija, natanko 21. junija, je najdaljši dan v letu. Toda naše izročilo pravi: *O kresi se dan obesi*. Kres je 24. junija, ko je na krščanskem koledarju praznik rojstva Janeza Krstnika. Zato se ta dan imenuje tudi *ivanje* ali *šentjanžvevo*. Kresne šege ljudskega izročila kažejo sledove češčenja sonca kot vira luči, od katere je odvisen obstoj življenja. Med take šege spada na primer zažiganje kresnega ognja, petje ob njem, skakanje čezenj in metanje v ognju razžarjenih lesenih krožcev. Med ostanke predkrščanskega verovanja spada izročilo, da imajo o kresu tudi voda in nekatere rastline čarovno moč, da je mogoče s posebnimi dejanji in predmeti zvedeti prihodnost, si pridobiti zaklad itd.

Med kresne šege, ki naj prinesejo srečo družini, polju in živini, spada tudi koledovanje. Medtem ko so ob drugih priložnostih koledniki samo moški, koledujejo o kresu dekleta. V Beli krajini jim pravijo *kresnice*, v Halozah *janževske pevke*, po Kostelskem pa *gredo kosilo brat*, ker si iz nabranih darov pozneje naredijo gostijo. Saj je bilo marsikje o kresu v navadi slavje z obilnejšo jedačo in pijačo, v Beli krajini imenovan kar *ivanjska svatba*. Da je kresovanje po izvoru predkrščansko, zaradi zveze z Janezom Krstnikom pa pokristjanjeno, kažejo besedila kresnih koledniških pesmi.

Dr. Maks Milanez

Tam, kjer nad vasjo škrjanček poje
tam je zorelo klasje in veselje moje.
M.M.

PETJE pri Sv. ŠTEFANU

v minulih 100. letih

Uvod

Slovenec "zapoje" že ob rojstvu; ne izbira dvorane, ne ozira se na publiko in ne stremi za ploskanjem. Njegovo "solo" pride iz srca. Med doraščanjem on spreminja to pesem, jo načrtuje in prilagaja življenju, iskaje pevske družbe enakega okusa, grla in navdušenja. Če je pri roki spremljava, se je ne brani, vendar ji ne odstopa prvenstva. Petje mu razgiba ude pri delu, ga poglobi pri sv. maši, ga vname na paradah, ali razžalosti ob mrliču. Rad sliši glasbo tudi med kosilom, ker je to del njegove duše, ki išče sprostitev med ljudmi. Na vlaku se nehote pridruži pevcem, če jih najde. S petjem pridobiva veljavo kot družabnik.

Bi rekel nekdo: "Saj to je povsod, ne samo pri Slovencih; Italijane slišiš peti na ulici pri vsakem opravku; Mario Lanza je uvidel, da Italiji ni potreben in se je vrnil v ZDA.

Ali ni tako: tuji pevci so solisti, vsak zase, ne pustijo se motiti, medtem ko Slovenec išče pajdaša, enega, ali dva, tri. Tudi cigan igra navadno sam, ginjen; violina se mu toži na revščino, tako kot jo čuti on sam. A Slovenci spravlja petje v družbo, kjer se popestri glasbena celota z novimi

glasovi, ustvarja se simfonija. Slovenci vleče mnogoglasje v polifonijo. Če se pridružijo glasbila, ona nudijo še mozaičnost tonskih barv, orkester. Našim ušesom takšen sklad še posebno ugaja; prevzema nam vso notranjost. Glasba nas ne samo navaja na reakcijo čutil, marveč na medsebojnost kot manifestacijo srca. Družabnost je rezultat te kulturne prvine.

Cerkveno petje je torej — poleg slavljenja Gospoda — medsebojno nagrajevanje.

Temna stran

Bogu bodi potoženo, da družba lahko tudi prikriva pódležje, ki namenom ne donajajo, ampak jih ovirajo, celo razkrajajo. To se je godilo dolga leta tudi pri Sv. Štefanu. Tisti čas niso prinesli sadu, ampak razprtijo in izgrede.

Kogar moti božja beseda, bo gledal po strani tudi cerkveno petje, ker ono veliča človekov duh in Stvarnika. Uprl se bo mašniku, kjer bo priložnost, in tudi pevovodji, ter organistu, ki oplemenjujejo ta sklad. Zato naletimo na razpoke in razhode, ko sledimo zgodovini cerkvenega petja.

Med mašnikom in vernikom je velika razdalja, ki nagiba k spoštovanju črede

do pastirja. Pri petju je drugače, tam ni "posvečenih" in mora pevovodja izrecno paziti na svoj ugled; če ga ni, je tem slabše. Razdiranje se pričinja s pristopom nepoklicenih k nekemu zboru, a konča se z razpadom, z odslovitvijo organista, da celo župnika (le-ta je običajno trpežnejši, saj je bil poučen, kot teolog, o farizejih). Najteže prenaša razkranje sam pevovodja. Navadno podvoji napore, ob isti, ali zmanjšani plači, ter se še drugače žrtvuje. Ko mu to ne zda, si poišče izhod in s tem ustreže svojim preganjalcem.

V naslednjem pregledu bomo torej pustili velike vrzeli, dasi je petje vedno vsaj tlelo pri mašah in v procesijah, kolikor je zmoglo božje ljudstvo brez vodnika in spremljave.

Nihče ni beležil razvoja in uspeha takšnih primerov in bomo morali verjeti ustnim izročilom iz roda v rod. Natančnih datumov tudi ni, kvečjemu sosledica dogodkov, ki so se na tej fari tako živo spreminjali in so poučni največ z opominom, da Sv. Duh ni zapuščal te cerkve nikdar. Krepil jo je z odločno duhovščino in z nadarjenimi pevci, ki bodo ostali slovenstvu v dobrem spominu kot kulturni in družabni svetilniki.

Začetki

Prvih beležk o organiziranem petju nimamo. Leta 1903 je sporočil g. **John Kosmač**, po *Am. Slovencu*, da je ustanovljeno društvo "Orel", pozneje je prepuščeno socialistom in je kot tako — zaspalo.

Odlučni p. **Sojar** je po 5 letih ustanovil "Pevsko in dramatsko društvo" s predsednikom **Antonom Gregoričem** in blagajnikom Jankom Kosmačem. Ščasoma je tudi to veselje skopnelo in dolgo ni bilo glasu o kakem petju; jedva je omenjen mimo grede neki **Jakob Muha** kot zborovodja. Več vedo povedati od društvu "Lira", ki je lepo začelo v prid cerkvi, toda so ga temne sile iz "rdeče prosvetljenosti" navedle na stavko med samo velikonočno mašo! Pater **Sojar** je zaključil obred brez njih... V pomoč je tiste čase pritekla Miss Barry, učiteljica iz Irske, za nekaj let.

Pater **Kazimir Zakrajšek** je pljunil v roke, da bi oživel cerkveno petje; seveda, sprva zaman. Ko je obljubil mesečno plačo \$75, se je priglasil in prevzel službo neki **John Kovačič**, ne brez uspeha. Nastalo je društvo

Romanje k Mariji Pomagaj v Lemont

CLEVELAND, O. -- Članice oltarnih društev v Clevelandu in Slomškov krožek skupno pripravljajo romanje na ameriško Brezje v Lemont, Ill., in sicer 8. in 9. avgusta. Vedno manj nas je. Prej smo brez težav napolnili dva avtobusa in imeli romanje dvakrat letno, lansko leto so bile že težave napolniti samo enega. Dva potnika, ki sta bila lani z nami, Rolanda in Stanley Jerman, sta nesrečno umrla v hišnem požaru. V Lemontu je pa umrl tudi frančiškanski brat Robert Hočevar, ki je vsako leto tako lepo skrbel za Clevelandске romarje. Vseh treh se bomo spomnili pri Mariji Pomagaj.

Cena za romanje bo \$85.00. V tem je vključeno: prevoz, prenočitev, večerja v soboto, zajtrk in kosilo v nedeljo, dar vozniku avtobusa, plačamo za tri sv. maše, če kaj denarja ostane, ga darujemo očetom frančiškonom. Priglasite se pri naslednjih:

Za oltarna društva: Julka Smole, 216-391-6547

Ivanka Matic, 216-481-1514

Za Slomškov krožek: John Petric, 216-481-3762

Frank Urankar, 216-531-8982

Še to: John Petrič, predsednik Slomškovega krožka in njegova žena Mary, sta preteklo soboto obhajala 62-letnico poroke. Čestitamo jim in želimo še naprej božjega blagoslova. John si pa še posebno želi, da bi dočakal posvetitve škofa Slomška blaženim.

U.F.

Belokranjske so očitno starejše, saj je razen omembe Boga v pozdravu na začetku in prošnjega pripeva zelo malo krščanskega in Janez Krstnik poredko omenjen. Pač pa izražajo željo, da bi obrodilo žitno polje in vinske gore, da bi imeli srečo pri živini in družini.

Nasprotno imajo štajerske kolednice povsem nabožna besedila, vsebinsko povezana s praznovanjem Janeza Krstnika.

(dalje na str. 12)

(dalje na str. 11)

Petje pri Sv. Štefanu v minulih 100. letih

(nadaljevanje s str. 10)

"Soča", toda pod sumljivimi okoliščinami: skoraj sami moški, da bi odvrnili zbor od cerkve! Dosegli so to in je cerkev ostala brez zbora, a Soča je prišla le tu in tam, po posebnem naročilu. Župnik se je moral tolažiti, z upanjem, da bo kdaj bolje. Bog ga je nagradil; poslal mu je mladega, nadarjenega pevca in organista iz stare domovine, **Ivana Račiča**. Z župnikom sta si zaujala, toda je bilo kljubovaneje preveč.

Ustanovljeno je društvo "Adrija", ki si je opomoglo v kakih treh letih. Okrepili so Račiča trenutno še Prekmurci, dobromisleči, ki so bili pripravljene peti pri maši s svojim klubom "Jezero". Vodil jih je Račič, z velikim trpljenjem, čedalje bolj oviran od nevednežev, tako, da se je naposled uklonil leta 1922. Niti ustanovitev mladinskega zbora, ki je uspešno nastopal, v finančno podporo cerkvi, mu ni več krepilo upanja.

Sledil mu je "...izvrsten mož in organizator **Martin Cvenk**..." Njegovi uspehi nam niso znani.

Rešilni zamah

Božja roka je med temi burkami pripravljala posebnega služabnika, ki bo maševal in vzgojil glasbeno izpopolnitev do zavidanja vredne višine. Še več -- združila je pravo razkošje pevcev, izobraženih in voljnih slaviti Gospoda. Cele družine so se vključevale s svežim naraščanjem.

To je bil p. **Vendelin Špendov**, prišedši iz Slovenije, da bi zamašil hude vrzeli. Uspelo mu je na vsej črti. Odpahnil je ovire in potihem, preudarjeno sestavil najprej cerkveni zbor in nato še Slovensko Pesem, a vzdrževal je tudi versko-zadržano pevsko društvo "Prešeren", s svojim mladinskim orkestrom vred. Potrebam na ljubo je ta mož veliko komponiral, po nočeh, za slovenski cerkveni oder. Obdelal je sv. mašo "Slavimo Gospoda", ki se delno poje tudi v Sloveniji. Bilo ga je vsako delo, z "molitvijo pred tek imelo".

Končno, dobil je pater še "desno roko" v osebi vdanega organista **Alfreda Fischingerja**, zrelega za aktivno vodstvo cerkvenega zbor-

ra, ki je bil študiral glasbo na DePaul univerzi in kot nalašč vzrastel za Sv. Štefana. Žal mu je srce odpovedalo ob prehudem naporu, pri visoki starosti, v februarju 1979. On je pomenil zlato dobo 70-ih in 80-ih let. Pater Vendelin je medtem poskrbel tudi za svoj doktorat v Rimu in za večje število cerkvenih skladb. Ne vemo, kdaj jih je utegnil komponirati.

Uspešna kontinuiteta

Alfreda Fischingerja je pri orglah nasledila njegova učenka **Patty Zubek**, zviševano sposobnostjo na klavirturi in v briljantni sopranski vlogi. Premaknjen je bil tudi p. dr. Vendelin Špendov, na Lemont, za vikarja, in je zbor prevzel g. **Janez Arko** iz znamenite glasbene družine pevcev/godbenikov. Nenevadno vestno je vzdrževal kvaliteto petja in jo celo dvigal, ljub postopnemu odhajanju članov na svoje nove domove izven Chicaga.

Pričelo je rahlo popuščanje v zasedbi, vendar je aktivnost ostala z novimi kombinacijami ob večjih praznikih in slovesnostih. Predstavljena je bila celo Mozartova maša, z orkestrom vred, in tudi spremljava Baragovega festivala v Chicagu. Vmes je zablestel klub "Glas Slovenije" z nadpovprečnim učinkom, ali mu ni bilo sojeno obstati. Občasno je vodil cerkveni zbor izvrstni tenorist dr. **Lojze Arko**, ki tudi ni obstal. Odstopil je še izredni basist dr. **Andrej Fischinger**, z gospo, ali je ostala ugledna altistka **Frida Arko**, solistka, s finim tenoristom Jožetom. Vendar ne za dolgo; pritegnil jih je Lemont, njihov dom. Odšel je tudi pevovodja Janez na svoj novi poklic. To je razredčilo pevske moči, ali jih ni ustavilo.

Vegetiranje

Še vedno je donelo pri Sv. Štefanu, po zaslugi odlične organistke **Patty Zubek-Železnak**. Vidno se je

MALI OGLASI

FENCES - OGRAJE

Any type of fence. Chain link, wood and ornamental iron. Railings for steps. Porches, balconies. We have our own surveyor. Call:

JOKIC FENCE CO.
944-6777

dvignila tudi sopranistka **Nandi Puc**, po lepoti glasu, volumenu in izrazitosti. Že dalj časa je bil prispeval tudi dovršeni basist **Branko Magajne**, vendar ga je med krizami večkrat zmanjkalo. Njegov naraščaj je jel močnejše nastopati in je dal četrto izrazitejših talentov, tako v instrumentalnih, kot v vokalnih prispevkih; žal so vsi prešli v Lemont.

Glavni udarec je zadel pevce ob odhodu organistke **Patty**, ganljive, uspešne in priljubljene. Delno jo je nadomestovala **Millie Magajne**, a tudi **Helena Puc**. Od časa do časa nas počasti še ga. **Ludmila Lazar** z univerze Roosevelt, in to je vse. Vodstvo nadomestuje izkušena **Nandi Puc**, vestno in ukrepno, torej učinkovito. Zbor bo ostal v tej minimalni kapaciteti, ker se nima več kdaj raziti. Redko se nam pridruži kak veteran brez obveze... S solzami se bomo odpovedali tudi temu, ko se zapro cerkvena vrata slovenskemu bogoslužju in nam ostanejo...zgolj...spomini.

Z Ameriško Domovino boš vedno na tekočem!

Anton M. LAVRISHA

Attorney-at-Law
(Odvetnik)
18975 Villaview Road
at Neff
692-1172

Complete Legal Service

V BLAG SPOMIN

Ob drugi obletnici smrti našega ljubljenega očeta

Štefan Rezonja, st.
ki je zatisnil svoje mile oči
16. junija 1996

Dve leti Te zemlja krije,
v temnem grobu mimo spiš.
Srce Tvoje več ne bije,
bolečin več ne trpiš.

Nam pa žalost srca trga,
rosijo solze nam oči.
Dom je prazen in otožen,
odkar Te več med nami ni.

Žalujoči:

Štefan, ml. - sin
Mimi - hčer
ter ostalo sorodstvo v Ameriki,
Kanadi in Sloveniji.

Počasno, zapleteno popravljanje krivic

Resen dvom o krivdi

Ljubljana - Ker je bila sodba prvostopenjskega sodišča iz leta 1945 in Vrhovnega sodišča LRS iz leta kasneje, s katero je bila štirinajsterica spoznana za krive kaznivih dejanj zoper narod in državo, razveljavljena, so obtoženecem te dni ponovni sodili.

Konec leta 1945 je okrožno sodišče v Ljubljani spoznalo dr. Janka Kostla, dr. Branka Vrčona, Dušana Verbiča, Stanka Dimnika, Jožeta Rusa, dr. Staneta Graparja in Henrika Goričana za krive, da so bili med okupacijo "idejni pobudniki, propagatorji, organizatorji in člani izdajalskih organizacij Slovenske legije, Sokolske legije, Narodne legije, ki so združene v tako imenovano Redno jugoslovansko vojsko pod komando Draža Mihailovića sodelovale z okupatorjem". Prav tako so obsodili Ivana Marinčiča, Franca Juvana, Pavla Kovača, Miroslava Mateliča, Ivana Tonjo, Staneta Zagorška, Jožeta Šavoro, Jožeta Pora in Alfonza Thumo, ker so bili, kot so ugotovili, kot člani teh vohunskih ali terorističnih organizacij (Tos in Dos) ovajali pristaše Osvobodilne fronte, ti pa so bili zaradi tega žrtve "črne roke".

Spoznali so jih za krive kaznivih dejanj po zakonu o kaznivih dejanjih zoper narod in državo, tri obsodili na smrt z ustrelitvijo, druge pa na 10 do 20 let odvzema prostosti s prisilnim delom in izgubo državljanstvih in političnih pravic (za določen čas). Prezidij LS FLRJ je bil smrtne kazni zamenjal z dvajsetletno zaporno kaznijo in prisilnim delom, vse obsojence pa so kasneje pomilostili in jim znižali kazni.

Generalni državni tožilec Republike Slovenije (Anton Drobnič) je bil pred štirimi leti zoper sodbo vložil zahtevo za varstvo zakonitosti. Vrhovno sodišče je ugotovilo, da izrek prvostopenjske sodbe ne vsebuje opisa konkretnega delovanja obsojencev v sovražnih organizacijah in formacijah oziroma da je opis pomanjkljiv, ni pa sledilo tožilčevemu predlogu, naj obsojencem izreče oprostilne sodbe. Ker po mnenju vrhovnih sodnikov obstaja precejšen dvom o resničnosti nekaterih odločilnih dejstev, razlogi zanje pa so v obrazložitvi prvostopenjske sodbe zelo neprepričljivi ali celo v nasprotju s podatki v spisu, so sodbo razveljavili, obtožencem pa so te dni ponovno sodili na tukajšnjem okrožnem sodišču.

Petčlanski sodni senat je na ponovnem sojenju ugotovil, da obstaja resen dvom o tem, ali so obtoženci storili kazniva dejanja, kot jim ga je očitala obtožba, pri kateri je okrožno državno tožilstvo vztrajalo. Novih dejstev oziroma dokazov ni bilo, na podlagi dokazov v spisu pa je senat glede na resen dvom o krivdi obdolženecv presodil v njihovo korist in jih oprosil.

Iva Ropac, D. S.

Delo (Delofaks), 5. junija 1998

Obračun s komunizmom v DZ?

Ljubljana - Predstavniki parlamentarnih strank so se že sedmič sestali na delovnem pogovoru o oblikovanju deklaracije o protipravem delovanju komunističnega totalitarnega režima in o razmejitvi med komunističnim režimom in demokratično Slovenijo. Hkrati naj bi pregledali tudi prvi delovni osnutek izjave o narodni spravi.

Predsednik državnega zbora Janez Podobnik je povedal, da so praktično uskladili deklaracijo o odnosu do nekdanjega totalitarnega režima, in se lotili še drugega dokumenta, to je osnutka izjave o narodni spravi. "Naš namen je, da bi oba dokumenta v naslednjih dneh posredovali vodstvom vseh strank, da bi ga obravnavale in potem z morebitnimi pripombami vrnile. Potem bi lahko predlog poslali državnemu zboru," je dejal Janez Podobnik.

Predstavniki parlamentarnih strank so želili na sestanku uskladiti samo dokument o naravi preteklega sistema, vendar so kot dobro izhodišče obravnavali tudi dokument, ki ga je pripravil Janez Podobnik. Kot je povedal, gre za dokument, ki je nastal kot sintetični tekst vseh predlogov o narodni spravi. Glede na Podobnikovo izjavo je pričakovati, da bodo predsedniki strank sprejeli tudi drugi del, torej deklaracijo o narodni spravi, ki zajema medvojno obdobje, medtem ko tekst o naravi preteklega sistema govori o obdobju po letu 1945. Najbolj sporni del, to je lastnina nekdanjih družbenopolitičnih organizacij, bo urejena v posebnem zakonu, ki bo sprejet hkrati z deklaracijo o spravi in z dokumentom, ki govori o obsodbi preteklega komunističnega totalitarnega režima.

Vladimir Vodušek

Delo, 4. junija 1998

BRICKMAN & SONS FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave.

481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

Se začenja časnikarska vojna?

Ljubljana – Ko je predlani novembra prenehal izhajati *Slovenec*, tri mesece zatem, lani februarja, pa še *Republika*, ker nista mogla preživeti v ostrem konkurenčnem boju za bralce in oglaševalce, je to na slovenskem časnikarskem trgu nekoliko sprostito napetost. Časniki, ki so ostali – *Delo*, *Večer*, *Dnevnik* in *Slovenske novice* – so nadaljevali svoje sobivanje ob nenehno prisotnem marketinškem boju manjših razsežnosti. Zdaj pa je na trgu nov tekmelec – *Jutranjik*. V prihodnosti sta na časnikarskem trgu možna vsaj dva scenarija.

Po prvem scenariju se začenja ostra marketinška vojna za bralce in oglaševalce, ki bi lahko v skrajni obliki povzročila propad kakšnega od tekmecev. Po drugem se bo nadaljeval blažji boj v omejenem obsegu, ki pa lahko posredno vpliva na dvig kakovosti slovenskih časnikov – od tega pa bodo največ imeli slovenski bralci.

Ta članek je izšel v Delu pretekli torek kot reakcija na pojav novega dnevnika Jutranjika, ki naj bi pokrival desno oz. konservativno polje v Sloveniji. Ob tem, da je treba vedno imeti v mislih vir dopisa, poda vsekakor zanimiv pregled mnenj urednikov že obstoječih in tako konkurenčnih listov v državi.

- Ur. AD

Tako imenovani dobri konkurenti so torej zaželeni. Seveda pa med opisanimi scenarijama možnih še veliko vmesnih in kombiniranih.

Tako je prihod novega dnevnika na slovenski časnikarski trg videti skozi oči vojaškega marketinga, ki je sicer eden od skrajnih pristopov v marketinški teoriji in se je v razvitih gospodarstvih pojavil v začetku osemdesetih let, kot reakcija na zapostavljanje konkurence. Čeprav ima v sodobnih razmerah večjo perspektivo strateško povezovanje, pa v konkurenčnem okolju vpliv vojaškega marketinga še vedno ne zanemarljiv.

Ko so se ob osamosvojitvi Slovenije na trgu časnikov ob že obstoječih treh dnevnikih pojavili še trije novi – *Slovenske novice* (14. maja 1991), *Slovenec* (26. junija 1991) in *Republika* (10. novembra 1991) – se je med

njimi vnel boj za bralce in oglaševalce.

Do zdaj najopaznejši primer vojaškega marketinga na našem časnikarskem trgu je bil gverilski napad *Republike* na *Delo*. Trg je zasipala z večkratnimi oglaševalskimi akcijami in agresivnimi promocijskimi kampanjami. Z netržno usmerjenimi napadi je *Delo* (in drugim medijem) prevzemala najboljše novinarje, saj jim je ponujala visoke plače. Na koncu pa je *Republiki* zmanjkalo sredstev.

Ta konkurenčni boj je razburkal največji slovenski časnik, ki je letos vstopil v četrto desetletje svojega obstoja. *Delo* je postopoma začelo spreminjati podobo; tako z obrambnimi manevri ščiti svoj položaj, vendar ne zgolj z elementi marketinškega spleta. Najnovejša pridobitev bo novo tiskarsko sredništvo na Slovenčevi.

Nekaj direktorjev in urednikov so povprašali, kako bo prihod novega dnevnika vplival na slovenski časopisni trg. Direktor in glavni urednik *Jutranjika* Danilo Slivnik ni želel dati izjave.

Vida Kocjan, odgovorna urednica *Demokracije*: "Prepričani smo, da je novi dnevni časopis, ki o stvareh poroča drugače kakor drugi štirje, nujno potreben. Menim, da bodo soustvarjalci novega dnevnika s svojimi znanimi in že uveljavljenimi stališči ter informiranjem pomembno pripomogli k pluralizaciji slovenskega medijskega prostora. Iz lastnih izkušenj lahko povem, da je veliko ljudi nov dnevnik težko čakalo, hkrati pa od njega tudi veliko pričakovalo. Tega ne bodo mogla spregledati niti največja slovenska oglaševalska podjetja.

Za izdajanje novega dnevnika je bilo poleg znanja potrebno tudi veliko poguma, zaradi česar izdajateljem iskreno čestitamo, na novi poti pa jim želimo veliko uspeha. Vsekakor smo prepričani, da bomo tako *Demokracija*, *Mag* in *Jutranjik* slovenski medijski prostor precej obogatili in s tem odločilno pripomogli k razvoju pluralizacije in demokracije na Slovenskem."

Glavni in odgovorni urednik *Večera* Milan Predan: "Vsako konkurenco je treba jemati resno, ni pa razloga, da bi bili spricho izida *Jutranjika* pri *Večeru* vznemirjeni ali celo zaskrbljeni. Imamo svoj bralski krog in verjamemo, da smo ga s kakovostjo našega dela sposobni ne samo ubraniti, temveč tudi razširiti. Vse, kar smo delali doslej, vključno s še obširnejšim pokrivanjem vseslovenskega, mednarodnega in tudi regionalnega ter lokalnega dogajanja, smo delali tudi zato, da bi potencialni konkurenci ožili prostor.

Jutranjik vsekakor utegne biti profesionalno boljši izdelek, kot je bil denimo *Slovenec*, vendar jo on tisti, ki si mora poiskati tržni delež, torej mora predvsem on razmišljati o nas, ne mi o njem. Gotovo ga še posebej težko dela čaka pri pridobivanju oglašov, saj je oglaševalski kolač že zdaj omejen in se obstoječi dnevnik trdo tolčemo zanj. Iskreno rečeno: ne želim mu propada, vendar bomo pri *Večeru* s pošteno tržno borbo storili vse, da bralce prepričamo, da smo boljši."

Miran J. Lesjak, namestnik glavnega in odgovornega urednika *Dnevnika*: "Čisto gotovo je, da bo novi časnik okrepil konkurenčni boj na časnikarskem oziroma medijskem trgu. Časniki se bomo pač še bolj borili za vsakega bralca posebej. Večja konkurenca je torej v tem pogledu zgolj dobrodošla, saj vpliva na kakovost časnikov in prispeva k večjemu pluralizmu mnenj.

Morda bo pojav *Jutranjika* vplival tudi na bodoče oglaševanje v medijih; delež oglaševalskega kolača, ki bi ga lahko pridobil *Jutranjik*, pa je odvisen predvsem od njegove naklade, bralske strukture in uredniške politike.

Na *Dnevniku* obi izidu *Jutranjika* nismo zaskrbljeni, zato tudi ne načrtujemo nobenih posebnih ukrepov. Imamo zvesto bralsko publiko, odlične novinarje, tradicijo in niz prednosti, ki nam jih konkurenca ne more odvzeti.

Novi časnik pozdravljamo v naši družbi. Ob *Slovencu*

Daj nam Bog, Marija, daj nam dobro leto!

(nadaljevanje s str. 10)

Čas okoli kresa je dobil za nas Slovence poseben pomen leta 1991, ko je bila 25. junija razglašena samostojna država Slovenija in so se uresničile stoletne sanje naših prednikov, ki skoraj niso upali, da bi bilo to kdaj mogoče. Ne glede na tako ali drugačno uradno praznovanje bi bilo prav, da bi se vsak od nas, ki smo to doživeli, z drobno mislijo in zahvalno molitvijo spomnil, kako nekaj velikega nam je bilo dano. Kristjani se moramo zavedati, da je tudi domovina naš bližnji, do katerega imamo dolžnosti, ne samo pravice.

Tri dni prej, na dan sv. Ahaca, pa naj bi se spomnili, da so 22. junija 1583 slovenski vojaki pod Andreja Turjaškega in Adama Ravbarja pri Sisku premagali turško vojsko in je bilo poslej konec turških vpadov v evropske dežele.

Na dan sv. Cirila in Metoda, 5. julija, katerih češčenje je narastlo ob rodoljubnem navdušenju v 19. stoletju, so ponekod kurili kresove. Škof Slomšek pa je ustanovil bratovščino sv. Cirila in Metoda.

Sv. Krištof (24. julija) je naslikan na mogih naših cerkvah, ker naj bi po izročilu ne umrl nagle smrti, kdor zjutraj pogleda svetnikovo podobo. Zaradi legende, da je prenesel čez reko dete Jezusa, je sv. Krištof postal zavetnik čolnarjev in sploh popotnikov, v našem času pa avtomobilistov. Seveda jih bo mogel varovati prometne nesreče samo, če bodo sami storili vse za srečno vožnjo.

Zmaga Kumer

Priloga Družine, Naša družina, junij-julij 1998

in *Republiki* pa se je pokazalo, da se od dobrodošlice ne da živeti. Če bo kakšen slovenski časnik v novem tisočletju praznoval deseti rojstni dan, mu bomo od srca nazdravili."

Glavni in odgovorni urednik *Slovenskih novic* Marjan Bauer: "Vesel sem vsake konkurence. Slovenija potrebuje tudi dnevnik bolj desne politične usmeritve. Ob izidu novega časnika ni v našem uredništvu nobene panike ali nemira. Menim, da bomo trdno obvladovali tisto vrzel naših bralcev, ki smo si jih pridobili."

Direktor *Dela* in *Slovenskih novic* Tit Doberšek: "Ni nujno, da bo usoda novega dnevnika podobna usodi *Republike* in *Slovenca*, dveh izrazito strankarskih dnevnikov z obeh skrajnih političnih polov. Tudi sami smo pred sedmimi leti, v času nastajanja *Slovenca*, zastavili projekt tabloida *Slovenske novice*, ki je imel prvi dve leti hude težave, da se je prijel med bralci, nevajenimi tovrstnih časnikov.

Danes so *Slovenske novice*, kot kažejo številne raziskave, po bralnosti na prvem mestu med dnevnikih. Vrh tega tudi naše raziskave kažejo, da je na slovenskem medijskem trgu še prostor za dodatni dnevnik, ki bi lahko bil uspešen, če bi bil profesionalno zanimivo in kakovostno pripravljen, seveda pa ne politično enostranski. Prepričan sem, da se je *Delo* utrdilo v zavesti javnosti kot samostojen, zunajstrankarski in politično uravnovežen časnik, ki mu kaže zaupati. Vse to mora novi dnevnik šele doseči.

Ni nujno, da bo novi dnevnik sprožil ostrejšo marketinško vojno med slovenskimi časniki. Dejstvo je namreč, da že nekaj časa ta vojna ne poteka med časniki, ampak med njimi in elektronskimi mediji, ki si režejo vse večji kos sicer še zmeraj skromnega slovenskega oglaševalskega kolača.

Delo se v tem primeru ne čuti ogroženega od novega časnika, saj s svojim dosegom zmore prepričati oglaševalce, da ne vlagajo svojega denarja v prazno. Nova konkurenca pa bo seveda vplivala na povečanje kakovosti slovenskih dnevnikov. Na *Delu* že vsa leta zelo resno jemljemo konkurenco, od lokalnih do nacionalnih dnevnikov in periodičnih publikacij. Zato nenehno gradimo lastno kakovost."

Direktor trženja pri *Delu* Jure Apih: "Tržna niša, v katero cilja novi slovenski časnik, zanesljivo obstaja. Je pa manjša, kakor morda pričakujejo, saj je definirana na prepričanju, da so časopisi politični projekti. To pa je le ena in ne najpomembnejša dimenzija papirja, s katerim delimo svoj življenjski vek. Za dober dnevni časnik, ki ne cilja le na že vnaprej pridobljene bralce, je potrebno precej več. Politična zagrizenost, prodornost in nestrpnost preprosto niso dovolj. Sicer pa kolegi, ki ga pripravljajo, to dobro vedo, saj so praktično vsi absolvirali *Delovo* novinarsko, uredniško, marketinško in menedžersko šolo.

Bolj kot naj bi prihajajoči *Jutranjik* šel *Delu* na živce, se zdi, da *Delo* s svoji-

(dalje na str. 14)

Progressive Slovene Women of America proudly announces the Fourth Edition of *Treasured Slovenian and International Recipes*

Name

Address

City/State/Zip

Number ordered _____ (\$15.00 + \$3. S/H each book)
(in U.S. Dollars)

Make checks payable to "PSWA COOKBOOK" Mail to
15335 Waterloo Rd., Cleveland, OH 44110

UMIK

bilo med umikajočimi tudi precej vojakov.

Slovenski domobranci so imeli svoje središče v Ajdovščini. V bližini so bile stalne postojanke še v Vipavi in oddelek pri Št. Vidu (Podnanos), začasne postojanke so pa bile v Lokavcu in Slokarjih, pri Sv. Križu in občasno pri Vrtovinu.

V Ajdovščini so bili domobranci nameščeni po vojaških kasarnah in delno tudi v mestu. Poleg lahkega orožja so imeli na razpolago nekaj težkih strojnic in minometalcev, ob koncu celo manjši top, ki so ga zajeli partizanom. Okrnjene postojanke so bile še v Ilirski Bistrici in Postojni. V Idriji je vodil domobranci stotnik Cuderman. Poleg teh so obstajale postojanke na Veharšah in v Gornji Soški dolini. Domobranci v Gorici so bili predvsem zaposleni s kulturnim delom.

Vodstvo primorskih domobrancev v Trstu (polkovnik Anton Kokalj) je zaradi slabih zvez prepustilo dokaj avtonomije stotniku Janku Debeljaku, ki je poveljeval oddelkom Slovenske narodne varnostne straže (SNVS) v prvem udarnem bataljonu v Vipavski dolini.

Odkar se je spomladi 1945 pri Šempetru pri Gorici nastanil general Miodrag Damjanović, ki je veljal za poveljnika jugoslovanskih vojaških sil s pooblastili generala Mihailovića, je bilo videti, da se poveljstvo dejansko nahaja v Šempetru in ne v Trstu. Kazalo je, da je skupno delo primorskih, ljubljanskih in gorenjskih domobrancev kakor tudi dobrovoljcev in četnikov usklajeno in v soglasju z Mihailovičevimi navodili o pripravah na konec vojne.

Končna faza se je začela v nedeljo, 28. aprila 1945. Major Debeljak je popoldne sklical sestanek vseh oficirjev v oficirski menzi v Ajdovščini. Tam je razložil, da partizani silovito pritiskajo s Hrvaške. Zato ni zanesljivo, da jih bodo srbski dobrovoljci lahko zadržali in preprečili njihovo prodiranje na zahod.

V načrtu je utrditev postojank v Vipavski dolini in zavarovanje poti za morebitni umik v Furlanijo. Sam se je odpeljal v Šempeter po nadaljnja navodila. Čeprav je dobil od srbskih dobrovoljcev zagotovila, da so njihovi oddelki še na Razdrtem in v Postojni, je hotel biti o tem prepričan. Po nadaljnji poizvedbi se je pokazalo, da so se dobrovoljci že umaknili iz Pivke in da je gornja Vipavska dolina že v rokah partizanov.

Popoldne so prišli skozi Ajdovščino nemški oddelki iz Idrije, za njimi tudi idrijski domobranci. Veharška posadka, čeprav je spadala med primorske domobrance, se jim ni pridružila. Ostala je na Veharšah in kasneje odšla na Koroško skupno z domobranci iz Rovt - in bila vrnjena.

Nemci so hoteli uporabiti prosto pot za umik v Furlanijo. Domobranci so pričakovali, da bodo ostali v Vipavski dolini. Zato so od Nemcev zahtevali orožje in opremo. Razoroževalno akcijo je vodil poročnik Bogo Sluga. Nemci so predali nekaj orožja ter avtomobilov in motorjev.

Ko se je proti večeru vrnil iz Gorice Janko Debeljak, je nadaljnje razoroževanje prepovedal. Nemci so nadaljevali pot proti Gorici, idrijski domobranci so prenočili v Ajdovščini.

Pozno zvečer je Janko Debeljak ponovno sklical vse oficirje in naznanil, da

Tudi Mohorjeva v medomrežju

Ljubljana - Vodja celovško-dunajsko-ljubljanske Mohorjeve založbe Franc Kattinig je sporočil, da si je knjige Mohorjeve odslej mogoče ogledati in kupiti tudi v medomrežju na naslovu

<http://www.mohorjeva.co.at>

V slovenščini in nemščini so predstavljeni vsi deli založbenega programa, od otroških in verskih knjig do proze, poezije, stvarnih knjig in umetnosti, vsak naslov pa je pospremljen s kratkim opisom in fotografijo naslovnice. Elektronsko naročanje žal še ni dosegljivo.

je naslednje jutro, to je v ponedeljek, napovedan odhod vseh čet iz Ajdovščine proti Gorici, ker je nujno preiti Sočo in priti v Furlanijo, tam pa dobiti stik z angleško vojsko. Ukazal je, da naj vzame vojska s seboj le osebno opremo.

Umik se je začel v ponedeljek ob sedmih zjutraj. Ob desetih so odšli zadnji oddelki. Ob odhodu je bilo uničeno skladišče orožja in municije ob Hublju. Pred poldnevom so se v Ajdovščini pojavili prvi partizani. Začelo je deževati in je nato deževalo ves dan in pozno v noč.

Vsaj vojska se je v dokaj urejenem redu pomikala po glavni cesti proti Gorici. Pri Selih je zavila na cesto proti Dornberku in Prvačini. Na tem odseku so se pridružili hrvaški domobranci, ki jih je vodil general Parac. Bili so v nemških uniformah in urejenih oddelkih in se niso družili s slovenskimi domobranci. Na poti je kolono obstreljevalo majhno angleško letalo.

Nalog je bil preiti Sočo. Kolone se se premikale mimo železniške postaje proti mostu. Partizani so s Kalvarije obstreljevali most preko Soče in zadrževali prehod. Pred večerom so jih od tam pregnali srbski dobrovoljci in odprli neoviran prehod preko Soče. Nismo vedeli, kaj se godi v Gorici.

Pozno ponoči je večina umikajoče se vojske prešla v Furlanijo in se tam ustavila. Med tisoči vojakov je bilo tudi nekaj civilnih oseb iz Vipavske doline in tudi iz Gorice. Most preko Soče pri Ločniku je bil na goriški strani v rokah partizanov, zato se tam ni dalo čez. Nekaj ljudem je uspelo priti čez Sočo po mostu v Pevmi.

Vse vojaštvo in civilni begunci so se razporedili po krajih od Gradiške do Krmina in čakali. Tu in tam so bili še nemški oddelki, ki so čakali na predajo. Primorski domobranci so se v torek razporedili ob cesti od Gradiške do Ločnika.

Pozno zvečer (v torek) je po cesti od Gradiške pripeljalo nekaj angleških oklepnih avtomobilov in se ustavilo pri Šlovrencu (San Lorenzo). Karel Rakovec je bil tolmač ob prvih stikih z Angleži. Ti so postavljali osnovna vprašanja: "Kdo

ste? Koliko vas je? Koliko hrane imate?" Četniški vojvode pa so razglašali, da so Angleži sprejeli vso vojsko v svoj sestav.

Angleži so tudi odredili, da se vsi oddelki odmaknejo od Soče in da bodo preprečili vsake spopade s partizani. Naslednje jutro je po cesti iz Gradiške pripeljal osebni avto. Domobranci patrolja ga je prestregla. V spopadu je bil ubit partizanski major Matejka (Penc). Ustrelil ga je mladi Terčelj, doma iz Lokavca.

V četrtek je potekal premik do taborišča pri Palmanovi. Šele tam se je začelo odlaganje orožja.

Vseh primorskih domobrancev, ki so se umaknili iz Vipavske doline, je bilo okrog 600. Kasneje so se jim pridružili posamezniki, ki so se prebili iz Trsta in Soške doline, tako da je število naraslo do 800.

Srbskih prostovoljcev je bilo okrog 6000, četnikov pa preko 10.000. Precej mladih slovenskih domobrancev je ostalo doma in se niso umaknili. To velja posebno za ostanke postojank v Ilirski Bistrici in v Postojni.

Polkovnik Kokalj se je hotel pridružiti vojakom in je zato v nedeljo, 28. aprila, s spremstvom odšel iz Trsta in prišel do Gorice. Nameraval je nadaljevati pot do Ajdovščine. V ponedeljek je s presenečenjem ugotovil, da so na cestah partizani. Iskal je pomoč pri nadškofu Margottiju, ki mu v tistih razmerah ni mogel pomagati.

Kokalj ni vedel, da so se prav takrat dobrovoljski in domobranci oddelki premikali skozi Gorico proti Furlaniji. Naslednje dni so njegovi spremljevalci našli pot v Furlanijo, on sam a ni hotel bežati. Tako so ga v Gorici zajeli partizani in ga ustrelili.

Slovenski četniki so se pojavili kot svoja skupina v taborišču pri Palmanovi. Tam so domobranci izvedeli, da spadajo v okvir slovenske narodne vojske z generalom Prezljem na čelu. Četniška skupina je obstajala iz oficirskega štaba. V njem je bil tudi "obveščevalac" Dušan Pleničar, kasnejši urednik in izdajatelj Klica Triglava.

ZAVEZA

Glasilno Nove slovenske zaveze Letnik VIII, štev. 1, marec 1998

39. Slovenski dan v Kanadi

Srečanje s kardinalom Dr. A. Ambrožičem

Toronto, Ont. - 39. Slovenski dan, ki se bo vršil 5. junija 1998 na slovenskem cerkvenem letovišču blizu Boltona, kakih 40 km severozahodno od Toronta, bo edinstvena slovenska slovesnost.

Ob tej priliki bomo lahko osebno pozdravili slovenskega kardinala in popoldne med kulturnim programom poslušali g. Edi Gobca, tega navdušenega Slovenskega Amerikanca, ki že leta neutrudljivo odkriva, kaj vse so Slovenci slovenskega rodu v Severni Ameriki in kaj so naredili pozitivnega za vse človeštvo.

Ob 11. uri dopoldne bo sv. maša, katero bo daroval kardinal dr. Alojzij Ambrožič. Po maši bo prilika za srečanje z njim. Nato slavnostno kosilo v Baragovem domu, kjer bo prisotnih lepo število duhovnikov, slovenskega ambasadorja v Kanadi, slovenske organizacije, gosti iz Švedske, Nizozemske, Belgije, Francije, Španije, Italije, Avstralije, Nove Zelande, Montreala, Ottawe in drugod.

Upoštevajoč, da je v dvorani prostora samo za 300 ljudi, prosimo vse, ki bi se radi udeležili kosila, naj namesto vstopnice čim preje; cena na osebo je \$20. To je plačajo vstopnine na letovišče, ki bo \$5 za odrasle. Otroci do 12 let dobijo pri odbornikih Slovenskega letovišča: tel. št. (416) 891-1680, ali (416) 531-2316, ali (416) 255-2721.

Popoldne ob 2. uri bo kulturni program z g. Gobcem kot glavnim govornikom, petjem, narodni plesi, recitali in še kaj.

Po kulturnem programu bo slovenska veselica, na kateri bo igral Planinski kvintet iz Toronta.

Slovensko Kanadski Svet in Odbor za Cerkevno letnišče že trdo delata s pripravami in organizacijo.

Če bo lepo vreme, bo verjetno več tisoč gostov. Z veseljem in božjega blagoslova bo to verjetno največja sreča, ki smo jo Slovenci videli v Kanadi. To bo priložnost, da se srečamo in pogovorimo s slovenskimi prijatelji in prijateljicami. Odbor za 39. Slovenski dan

Peter Klopčič

Prijatelj's Pharmacy

St. Clair & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČI
DRŽAVE OHIO - AID FOR
AGED PRESCRIPTIONS

Ameriško farmacevtsko podjetje Merck v sodnem sporu z novomeško Krko
Poslovno sodelovanje z multinacionalko lahko ima tudi senčnato stran

Merck od Krke zahteva 117,5 milijona dolarjev

Novo mesto, Ljubljana – Novomeška Krka je dne 2. junija prejela 18. maja spisano začasno odredbo, s katero je senat ljubljanskega okrožnega sodišča pod predsedstvom sodnice Karmen Igljč Stroligo Krki prepovedal proizvodnjo in prodajo enap aprila oziroma zdravila enap za zniževanje visokega krvnega pritiska.

V tretji točki odredbe, izdane v sporu, ki ga je zoper Krko zaradi (domnevne) kršitve patenta in za odškodnino sprožila največja ameriška multinacionalka Merck, sicer piše, da se dovoljuje za dobo 30 dni po pravnomočnosti sodbe, s katero bo sodišče odločilo o tožbenem zahtevku Mercka.

Razlage te točke so različne, v glavnem pa je bilo celo prezrta, in tako so se ta teden v svetu in doma naglo širile govornice, da je Krka izgubila patentni spor z Merckom, kar jo bo neposredno stalo 118 milijonov dolarjev (odškodnine) in zaradi česar mora ustaviti proizvodnjo in prodajo enapa. Vrednost Krkinih delnic je takoj začela padati, zato je Ljubljanska borza prekinita trgovanje z njimi, dokler Krka ne bi obvestila delničarjev, kaj se dogaja.

In kaj se dogaja? "Enalapril, ki ga prodajamo v obliki končnega izdelka, zdravila enap, je najpomembnejši Krkin in hkrati tudi slovenski izvozni izdelek. Krka ga izdeluje in zelo uspešno prodaja v 30 državah že 10 let, z njim pa naredi desetinno celotnega prometa. Izdeluje ga po lastnem patentnem postopku, ki je plod slovenskega kemijskega znanja, za kar imamo pisna potrdila neodvisnih ekspertov v vseh državah, kjer ga prodajamo, tudi ameriških. Nedavno je sam Merck v sporu v ZDA, kjer ga toži Krka, priznal, da postopek Krke ne krši njegovega ameriškega patenta, v isti zadevi pa je Merck že izgubil spor na sodišču v Budimpešti," je na tiskovni konferenci v Novem mestu povedal predsednik uprave Krke Miloš Kovačič.

V Krki sicer razumejo povečan "angažma" Mercka. Enalapril je tudi za to najbolj bogatejšo ameriško firmo pomemben izdelek, saj ga je lani prodala za več kot 2,7 milijarde dolarjev. Njihova patentna zaščita se v Sloveniji, kjer ima licenco za izdelavo njihovega enalapila, izteče z letom 1999, v ZDA pa z letom 2000.

Krka, ki že ima potrdilo ameriških ekspertov o lastnem proizvodnem patentu, pa se pripravlja na prodajo enapa tudi na tem trgu, česar veliki Merck očitno ni pripravljen kar tako požreti, saj bo zaradi Krkinega enapa prisiljen znižati ceno svojega enalapila.

Medtem ko razumejo Merck, pa v Krki ne razumejo sodišča, ki je v sporu za največjo odškodnino v zgodovini Slovenije lahko izdalo neobičajno začasno odredbo, s katero je bila Krka že povzročena velika škoda, brez v takih primerih običajne preverbe očitane kršitve patentnega postopka v praksi.

In škoda oziroma odškodnina? O njej bo govor po sodbi, pravijo v Krki. Dejstvo je, da je Merck zahteval odškodnino v višini 100 milijonov dolarjev, o kateri bi se razpravljalo, če bi bilo ugotovljeno, da je Krka res kršila njegove patentne pravice. Krka pa bo zahtevala varščino v višini 124 milijonov dolarjev za pokritje škode na račun napačne razlage izdane začasne odredbe.

"Naša zakonodaja ščiti postopke za pridobivanje kemičnih snovi in ne snovi samih. Kljub temu zakon o industrijski lastnini v 93. členu daje večjo zaščito tistemu, ki je prvi odkril (in patentiral) snov in postopek za njeno pridobivanje, to pa je v primeru enalapila Merck. Po zakonu se domneva, da vsak novi proizvajalec uporablja zaščiteni postopek, dokler sam ne dokaže, da je odkril neodvisnega. Tega pa Krka za zdaj ni dokazala," nam je povedal Rudi Šelih, odvetnik Mercka.

Merck je še v nekdanji Jugoslaviji zaščitil tri postopke za pridobivanje enalapila in veljavnost patentov se je prenesla na Slovenijo, je pojasnil Merckov odvetnik. Patent za enega od postopkov se izteče leta 2000, druga dva patenta pa leta 2002. Ne glede na to, do kdaj se bo zavlekel sodni spor, je Krka odgovorna za morebitne kršitve Merckovih patentnih pravic za vse obdobje, dokler patenti še veljajo. Šelih je potrdil, da odškodninski zahtevek znaša 117,5 milijona dolarjev, naša pa se na škodo, ki naj bi jo Merck utrpel do lanskega leta.

Zdenka Lindič - Dragaš
Damjan Viršek
Delofaks, 6. junija 1998

KOLENDAR

JUNIJ

14. — Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti priredi polletno veselico na Slovenski pristavi. Igrajo Veseli godci.

20. in 21. — Tabor ZDSPB priredi spominsko proslavo na Slovenski pristavi.

28. — Federacija KSKJ društev v Ohlu priredi letni piknik na Slovenski pristavi.

28. — SKD Triglav, Milwaukee, ima prvi piknik na Parku.

JULIJ

12. — Misijonska Znamkarska Akcija priredi piknik na Slovenski pristavi. Pričetek s sv. mašo ob 12. uri.

12. — MZA odsek, Milwaukee ima misijonski piknik na Triglavskem parku.

19. — Poletnik piknik župnije Sv. Vida, na Slovenski pristavi.

26. — Slovenska šola pri Sv. Vidu prireja piknik na Slovenski pristavi.

AVGUST

1. — Folklorna skupina Kres ima vrtno veselico na Slovenski pristavi.

2. — Upokojenci Slovenske pristave priredijo piknik na SP.

16. — Odbor Slovenske pristave priredi »Pristavski dan«. Igra Stan Mejač orkester.

(dalje na str. 15)

MALI OGLASI

Small alteration shop needs a full- or part-time tailor or seamstress. Pleasant personality, please! Call Monday-Friday, 10 to 6: 440-975-9855.

(20-23)

FOR SALE

Button Box Accordion
Zeleznik - CFB Flat
Call 440-449-0479

(22-23)

V ARGENTINI:

Ivan Mehle – 90-letnik

Rodil se je 12. maja 1908 na kmetih v Jerovi vasi pri Grosuplju na Dolenjskem nekaj mesecev po očetovi smrti. Mati se je znova poročila in tako je Ivan dobil očima, ki mu pa ni bil preveč naklonjen, pač pa se je zavzel za lastne otroke, pet po številu.

Tako je bil Ivan - kakor brat Jože - zapostavljen ter sam sebi prepuščen v otroških kakor mladostnih letih. Na svojem in lastnem si je moral dejansko prislužiti vsak kos kruha. Veliko trpljenja je užil, ker ni imel ne zaščite ne ljubezni.

Z velikimi težavami in naporu se je kljub nasprotovanju izsolal na strokovni šoli v Ljubljani. Zaposlil se je pri veletrgovcu tovarnarju Batel, enem največjih v Evropi za proizvodnjo biciklov. Pri njem je Ivan dobil velik ugled, priznanje in zagotovljeno cvetočo bodočnost.

Leta 1936 se je poročil z Alojzijo Janežič ter se preselil v Hrastje ob vznožju Magdalenske gore, kjer je kupil zemljišče in s pomočjo sorodnikov zgradil hišo in ostala potrebna poslopja kot za majhno kmetijo. Rodili so se mu štirje otroci: Ivan, Slavka, Jože in France.

Ko je imel doma vpeljano delavnico, dober zaslužek in obetajočo bodočnost, je pridivjala rdeča revolucija, ki se ji je kot veren katoličan Ivan odločno uprl. Ni nasedal grožnjam terencev in njih pajdašev: skrbel je za svoj dom in ravno ustanovljeno družino. Večkrat je bil v smrtni nevarnosti in stalno ogrožen. Odpor revoluciji in zavist sosedov sta primorala Ivana, da je pod nasilnim pritiskom zapustil družino in posestvo, ki ga je toliko truda stalo.

Čudežno je rečil življenje iz rok krvnikov v temni noči, ko je šel s stotino možkih žrtev proti Kočevskemu Rogu na morišče. Ušel je oboroženim stražarjem ter po dolgem tavanju dospel v Italijo v Senigalijo. Leta 1948 se je izselil v Argentino.

Zaposlil se je v tovarni za gumijaste izdelke, kjer je delal do leta 1965, ko je dosegel pokojninske pogoje. Odslej se je posvetil domu in hišnim potrebščinam.

Kot zvest slovenski sin se je že od začetka navezal na Duhovno življenje, Katoliške misijone, Svobodno Slovenijo, tednik Družina ter vestno in gmotno podpira slovensko pisano besedo. Z ženo Alojzijo sta strastna bralca "duhovne hrane", kakor jo na splošno imenujeta.

Leta 1972 je dobil od škofa dovoljenja za rednega delilca sv. obhajila, službo božjo, ki jo je vršil tja do 88. leta. Na prvo soboto v

maju 1996 je padel s kolesom ter si zlomil nogo v kolku. V nekaj mesecih je okrevljal, a pri oltarju in bolnikom ni mogel več služiti.

V dobi 1965-1998 je Ivan prestal tri hude operacije in kakor sam izjavlja, niso bile tako hude kot vse, kar je pretrpel v obdobju 1941-1948.

Doslej je vseh 24 let vsak konec tedna vedno obiskoval osem bolnikov in jim nosil sv. popotnico v okolici Tablade. Z ženo sta vsak dan pri sv. maši, ob nedeljah pa kar pri treh. Pred vsako se moli sv. rožni venec že skozi 35 let. Družbo molilcev rožnega venca sta ustanovila po pobudi pokojnega duhovnika Tarzicija - švicarskega misijonarja - ki je prihajal maševat v dobi, ko še ni bilo stalnega župnika v tablaški fari v cerkvi Sta. Rosa de Lima.

Danes so otroci poročeni, tako je naš slavjenec praznoval svoj devetdeseti rojstni dan v krogu svojih otrok, vnukov in pravnukov, srečno in veselo.

Svobodna Slovenija
Buenos Aires, 28. maja 1998

Časnikarska vojna?

(nadaljevanje s str. 12)

mi tržnimi in uredniškimi aktivnostmi živcira kolege iz javnih skladišč, saj skorajda ne mine dan, da se ne bi spotaknili ob njegovo podobo in pozicijo v slovenskem prostoru. Osebnostno verjamem, da je ekipa Jutranjika sposobna narediti spodoben časopis, še posebej, če se bo začela resneje ukvarjati z njim in ne le s pljuvanjem po drugih, da pa bo potrebovala ogromno energije in zelo globok žakelj, da bo v svojem navdušenju tudi vzdržala. Za Delo pa velja pojav novega časnika nekaj podobnega, kot je za nacionalno televizijo pomenil prihod konkurence: boljši bodo, bolj bodo spodbujali naše velike, čeprav včasih že malce uspavane kompetitivne energije."

Andreja Žibret

Delo (Delofaks), 9. junija 1998

BRALCI
AMERIŠKE DOMOVINE:
PRIPOROČAJTE NAŠ LIST!

Dr. Zenon A. Klos

E. 185th Area

531-7700

— Emergencies —

Dental Insurance Accepted

Laboratory on Premises – Same Day Denture Repair

COMPLETE DENTAL CARE FACILITY

848 E. 185 St.

(between Shore Carpet & Fun Services)

Naproseni za objavo

Ustanova sklad za izgradnjo nove pediatrične klinike v Ljubljani

Vrazov trg 1, 1525 Ljubljana, Slovenija
tel. od ZDA: 011-386-61-134-32-56
Fax od ZDA: 011-386-61-310246

Spoštovane Slovenke in Slovenci v širnem svetu!

Minilo je že približno tri leta, kar smo vas povabili, da združimo moči pri zbiranju sredstev za novo bolnišnico za otroke v Sloveniji, ki jo le-ti nujno potrebujejo. Radi bi vas seznanili, kako poteka naša skupna akcija za novo **Pediatrično kliniko v Ljubljani**.

Od decembra 1994 pa do marca 1998 smo s pomočjo prostovoljnih prispevkov in številnih dobredelnih prireditelj zbrali skoraj 200 milijonov tolarjev (*tečaj je okrog 165 SIT za US\$1, op. ur. AD*). Vendar to ni vse. Javnost v Sloveniji in tudi v tujini smo informirali o potrebnosti gradnje nove Pediatrične klinike in dobili podporo tako strokovne javnosti kot tudi vodilnih politikov in predvsem civilne družbe. Na našo pobudo je bil septembra 1996 v Državnem zboru slovenskega parlamenta sprejet Zakon o zagotovitvi sredstev za izgradnjo nove Pediatrične klinike v Ljubljani. Zakon so vložili poslanci in poslanke vseh strank. V Za-konu so predvideni trije viri sredstev za izgradnjo bolnišnice: proračunska sredstva, sredstva od prodaje obstoječih stavb otroške bolnišnice in prostovoljni donatorski prispevki.

V Sloveniji so in še bodo potekale številne kulturne, razvedrilne in športne prireditve v podporo naši skupni akciji. Končane so strokovne podlage za gradnjo, predvidena je nova lokacija, arhitekti zaključujejo delo v javnem anonimnem natečaju za najboljšo arhitektonsko rešitev.

Ponosni smo in veseli nas, da ste se akcijam zbiranja sredstev pridružili tudi vi. Še posebej se zahvaljujemo Slovenski narodni podporni enoti, ki je že dvakrat sodelovala pri organizaciji golf turnirja in se s svojimi prispevki uvrstila med velike donatorje.

Hvala tudi vsem, ki so sodelovali v odmevni akciji zbiranja medvedkov za novo Pediatrično kliniko "Kam so šli vsi?", še posebej Slovincem v Avstraliji in časniku Glas Slovenije.

Če bo vse tako, kot načrtujemo, bodo leta 2001 naši otroci iz vse Slovenije imeli novo sodobno bolnišnico, kot jo potrebujejo in si jo zaslužijo.

Vsa imena darovalcev objavljamo v reviji Otrok in družina. O večjih prispevkih piše tisk in poročata televizija in radio.

Odločili smo se tudi, da bomo vse **glavne donatorje** (tiste, ki prispevajo 3 milijone in več) *ur. AD: približno 18 tisoč dolarjev/* zapisali na marmorno tablo v avli nove bolnišnice. Tako glavni kot tudi **veliki donatorji** (tisti, ki prispevajo 500.000 tolarjev in več oz. nekaj čez \$3000) vsako leto prejmejo posebne zahvalne listine na odmevni javni prireditvi. Prav vsi donatorji pa bodo vpisani v knjigo, ki bo na voljo uporabnikom in obiskovalcem nove Pediatrične klinike.

Še enkrat se zahvaljujemo vsem, ki so se že vključili v našo humano akcijo in vabimo vse, ki bi to še radi storili, da se nam pridružijo.

Številka žiro računa Sklada za izgradnjo nove Pediatrične klinike za tolarjske prispevke je 50101-654-41037.

Devizni račun za prispevke v tuji valuti pa je: SKB banka, d.d., Ajdovščina 4, št. računa: 7383-VA-121665/1-550. Na ta devizni račun se lahko nakazuje le preko tuje banke na območju Slovenije pa lahko nakazujejo le tuji državljanji. (*Preko newyorške Ljubljanske banke smo obveščeni, da lahko naslovite oseben ček tako, da napišete "Za Pediatrično kliniko", nato "devizni račun", takoj nato pa zgornjo številko deviznega računa.*)

Vse informacije o akciji so na voljo na sedežu Sklada za izgradnjo nove Pediatrične klinike v Ljubljani, Klinični center, SPS PK, Vrazov trg 1, 1525 Ljubljana, (telefon in fax kot pri naslovu zgoraj), pri Biserki Meden.

(Op. ur. AD: Pismo sta podpisali zgoraj omenjena Biserka Marolt-Meden in pa Mihaela Logar, ki vodi Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.)

Z Ameriško Domovino boste vedno na tekočem tako o dogajanjih v Sloveniji kakor v zamejstvu in izseljenstvu!

Poročali smo že o konferenci, ki jo je na Kolumbijski univerzi v New Yorku 16. maja sponzoriral Ameriško slovenski kongres in sicer o problematiki slovenske manjšine v Italiji. Fotografija iz tržaško-goriškega Novega Glasu kaže nekatere udeležence simpozija pred vhodom v poslopje univerze.

Slovesnosti pripravljajo v Ribnici in v Novi Gorici

Natisnjena vsa dela p. Stanislava Škrabca, največjega slovenista prejšnjega stoletja

Marjan Drobež

Slovenski javnosti - torej tudi rojakom v Italiji, Avstriji, na Madžarskem in drugod v tujini - je z izidom Zbornika drugega simpozija o jezikoslovcu Stanislavu Škrabcu, p. frančiškani, ter četrte knjige njegovih spisov in drugih del zdaj na voljo vse, kar je o našem jeziku in slovstvu napisal največji slovenist 19. stoletja, kot ga je imenoval akademik Jože Toporišič. Njegovi spisi obsegajo kar okoli 1.600 strani pisarniškega formata. Objavljati je začel leta 1870, slovenskemu jeziku pa se je posvečal vse do smrti 6. oktobra leta 1918 v Ljubljani.

Največ je pisal na platnicah verskega glasila *Cvetje z vertov sv. Frančiška*, ki je izhajalo v frančiškanskem samostanu na Kostanjevici pri Novi Gorici. Tam je p. Stanislav Škrabec prebival in ustvarjal več kot 42 let. Iz tega obdobja je znamenita in še zmeraj zelo aktualna njegova misel, "da vse kar, sem pisal, sem pisal iz ljubezni do slovenščine in ljubezni do Slovencev".

Letos bo minilo 80 let od njegove smrti in spomin na jezikoslovca, znanstvenika in patra frančiškana, bodo počastili na razne načine v Ribnici na Dolenjskem, v vasi Hrovača pri tem naselju je bil namreč rojen, ter v Novi Gorici. Podrobnosti so predstavili na novinarski konferenci in ob predstavitvi dveh novih knjig s ponatisom njegovih del oz. prispevkov o življenju Stanislava Škrabca v Novi Gorici 7. maja. O jezikoslovcu in njegovem mestu v slovenski literaturi in kulturni zgodovini je govoril urednik publikacij, ki jih izdajajo o njem, akademik prof. dr. Jože Toporišič.

V Ribnici na Dolenjskem so to leto poimenovali kot Škrabčevo leto in spominu nanj bodo namenili skoraj vse kulturne in druge prireditve. Tamkajšnji delovni odbor vodi p. Niko Žvokelj, predstojni frančiškanskega samostana v Novi Štifti, ki je pred leti vodil tudi fran-

čiškanski samostan na Kostanjevici.

Po predstavitvi omenjenih novih dveh del s spisi jezikoslovca oz. gradivom simpozijev je bil v Novi Štifti slavnostni koncert ob začetku Škrabčevega leta. Slavnostni govornik je bil Jože Tanko, ribniški župan.

Dne 13. junija bo v Novi Štifti koncert Slovenskega okteta, 29. avgusta pa bodo odprli razstavo o razvoju slovenskega knjižnega jezika od Trubarja do Škrabca ter likovnih del slikarja in grafika Pavla Medveščaka iz Solkana.

Za 10. oktober pripravljajo koncert Orkestra Slovenske filharmonije in zbor Consortium musicum s solisti v župnijski cerkvi sv. Štefana v Ribnici. Naslednjega dne, 11. oktobra, pa bo v omenjeni župnijski cerkvi maša zadušnica ob 80-letnici smrti p. Škrabca. Po obredu bo slavnostno odprtje rojstne hiše velikega jezikoslovca v Hrovači pri Ribnici.

Osrednja prireditve v Novi Gorici pa bo dvodnevni, že tretji zapored, simpozij o delu p. Škrabca. Potekal bo v četrtek in petek, 15. in 16. oktobra 1998, pod strokovnim vodstvom akademika Jožeta Toporišiča. Tema simpozija bodo Škrabčeve presoje, polemike in portreti.

Župan mestne občine Nova Gorica Črtomir Špaca-

pan je na srečanju s predstavniki občine Ribnica, ki so se 7. maja mudili na obisku, zagotovil, da bo občina letos odobrila precejšnja finančna sredstva za razna dela v zgradbah frančiškanskega samostana in cerkve na Kostanjevici. V jubilejnem letu naj bi končali tudi obnovo samostanske knjižnice, ki se imenuje po Stanislavu Škrabcu.

Za letošnje slovesnosti so imenovali Častni odbor Škrabčevih dnevov, ki ga bo vodil dr. Toporišič, v njem pa so tudi druge ugledne osebnosti oz. predstavniki javnega, kulturnega in verskega življenja.

Med njimi naj omenimo dr. Franca Rodeta, ljubljanskega nadškofa, ter msgr. Metoda Piriha, koprškega škofa. Organizacijski odbor letošnjih Škrabčevih dnevov pa vodi p. Matej Papež, gvardijan frančiškanskega samostana na Kostanjevici in župnik tamkajšnje župnije Gospodovega oznanjenja Mariji.

NOVI GLAS
Trst/Gorica, 14. maja 1998

KOLENDAR

(nadaljevanje s str. 14)

23. — **Zegnanjski festival** župnije Marije Vnebovzete na Slovenski pristavi. Igrajo Veseli godci, nastopa folklorna skupina Kres.

23. — **SKD Triglav, Milwaukee** ima drugi piknik na Parku.

30. — **Primorski klub** priredi vrtnoveselico na Slovenski pristavi.

SEPTEMBER

5., 6 — **Baragovi dnevi** v Clevelandu.

12. — **Pevski zbor Korotan** priredi vrtno veselico, z večerjo in plesom, na Slovenski pristavi. Za ples igrajo Veseli godci.

Misijonska srečanja in pomenki

1236. Marici Lavriša, predsednici MZA odseka v Clevelandu, se

iskreno zahvaljujem, ker me je tako lepo zamenjala v pisanju MSIP in bogatila bralce s tako imenitnimi pismi misijonarjev. Hvala, Marica, pa še drugič, ko bo zopet potreba.

Komaj smo se poslovili od prelepega meseca maja, Marijinega meseca, pa se že vrstijo drugi prazniki, ki jih ne smemo prezreti. Dne 7. junija smo praznovali Sv. Trojico. Evangelij po sv. Janezu nam tako lepo pove: "Tisti čas je rekel Jezus svojim učencem: "Še veliko bi vam rad povedal, a zdaj ne morete nositi. Ko pa pride On, Duh resnice, vas bo uvedel v vso resnico, ker ne bo govoril sam od sebe, temveč bo povedal, kar bo slišal in oznanjal vam bo prihodnje reči. Poveljal me bo, ker bo iz mojega jemal in vam oznanjal. Vse kar ima Oče, je moje, zato sem vam rekel: iz mojega jemlje in vam bo oznanjeval."

Z znamenjem sv. križa na čelu začnemo: V imenu Očeta, potem napravimo križ na usta in rečemo, v imenu Sina in na prsih v imenu Svetega Duha. Tako počastimo Sv. Trojico, enega samega Boga v treh Osebah.

To nedeljo bomo slavili praznik Sv. Rešnjega Telesa. Na ta praznik se spominjamo, da je Jezus nasitil pet tisoč mož s petimi hlebi in dvema ribama. Vzel je tistih pet hlebov in dve ribi, se ozrl v nebo, zmolil nad njimi blagoslov, razlomil in dajal učencem, da so jih delili med množico. Vsi so jedli in se nasitili. Pobrli so, kar jim je ostalo, in tega je bilo dvanajst košar. Zamislite si, da morajo večkrat tudi misijonarji z majhnimi darovi nasititi mnogo

njih, ki jih prosijo za pomoč; ali ne delajo tudi oni večkrat čudeže.

Misijonska prireditve na slovenski fari sv. Cirila v New Yorku, se je vršila 3. maja v cerkveni dvorani. Obširno poročilo nam je poslal g. Vinko Bugar. In sicer takole pravi:

"Pošiljam Vam dohodke naše misijonske prireditve. ... Po 10.30 sv. maši smo imeli kratek kulturni program. Vse zbrane je pozdravil Vinko Bugar in otvoril letno misijonsko nedeljo. Župnik Krizolog Cimerman je povedal o delu slovenskih misijonarjev. Nastopili so še sledeči: Sergej Delak je podal veliko lepega o delu slovenskih misijonarjev v Afriki, ga. Marinka Zupančič in Bogdan Žimič sta zapeli venček slovenskih pesmi. Matej Branc je nastopil s trobento, Peter Burger na klarinet, in še g. Karl Klesin je dodal nekaj spodbudnih pesmi kot samo on zna v svojem stilu.

Treba je dati priznanje mladini, ki je v polnosti sodelovala in pomagala pri pripravah in po končani prireditvi tudi vse pospravila. Hči Vinkota in Marjane Bugar, Olga, sin Peter in sin Pavel so okrasili dvorano, Olga je na računalniku tudi pripravila vsa vabila.

Jerry Zupan ml. je prečital zelo zanimivo prvo pismo takratnemu župniku o. Richardu Rogan, ki ga je pisal g. Wolbang za prvo misijonsko prireditve, ki so jo pripravili z ustanovitvijo MZA v New Yorku. Vinko Burger se je tudi spomnil vseh pokojnih, ki so sodelovali pri newyorškemu MZA odseku.

Vsa misijonska prireditve je bila izredno pripravljena.

Slovesnost pa je bila še večja, ker so ta dan imeli tudi prvo sv. obhajilo.

Izredno dobro kosilo so pripravile ge. Marjana Burger, Tina Jenko in Tončka Delak. Srčna zahvala tem požrtvovalnim misijonarkam v zaledju. Tudi peciva je bilo dovolj serviranega h kosilu in za prodajo.

Kosilu je sledilo žrebanje dobitkov, ki so jih darovali: Veliko oljnato sliko g. Karl Klesin. Drugi dobiček, tudi oljnata slika, je darovala Mirjam Pezdirc in tudi tretji, \$200 US Savings Bond. Srečni dobitniki le-teh so po vrsti dr. Dorothy Crawford, Peter Jenko in Sergej Delak. Čestitam! Naj vam to da elana, ko bo naslednja prireditve, k še večjemu sodelovanju.

Vinko Burger, Marjana in Helena Klesin se vsem prav iskreno zahvaljujejo: tistim, ki sodelovali, in vsem tistim, ki so se udeležili tega misijonskega podviga in s tem podprli misijonarje po svetu. Prireditve je bila lepa in uspeh venčan tudi z božjim blagoslovom. Prav lepa zahvala tudi župniku p. Krizologu, ki vedno da cerkveno dvorano brezplačno in še celo v tem slučaju, ko ima še pri obnovi cerkve polno dolga. Res se bo morala MZA oddolžiti na kakšen poseben način.

Vse delo in naporji so prinesli sledeč uspeh: Darovi: \$2835; žrebanje: \$123; kuhinja: \$133. Skupno: \$3090.

Izdatki so bili: \$405.42.

Čisti dobiček: \$2684.58.

V tej vsoti je vključen dar za vzdrževanje našega bogoslovca, ki ga podpira MZA New York.

Darovali so sledeči: \$225 V&M Bugar; \$200 Vera Hawkins; \$150 F. Solar; \$145 T&M Branc; \$140 T&S Delak; po \$100: Antonija Burger, F. Muller. Po \$60: B&E Žimič, Anton Babnik, Antonija Gasperlin. Po \$50: J&M Zupan, A&H Stalzer, I&B Kamin, P&T Jenko. Po \$40: Ana Stalzer, Višinski Sr., H&Z Rolih. \$35: S. Kregar

Po \$30: J&F Ravnikar, Rev. Janez Jenko, E. Pavličič, J. Minnich, Anton Malenšek, J&E Cerjak, P&M Remec, J&S Vodlan. Po \$25: dr. D. Crawford, A&J Jenko, M&K Klesin, Helka Puc, M&M Zupančič, Stojanovič. Po \$20: A. Cabalik, E&C Grill, T. Osovnik, M. Peschel, Z&A Pfeifer, M. Pirc, Janez in Milena Puc, Schimitsch, Steblaj, M&D Stoehrer, T. Zulj. Po \$15: Kastelic, M. Hribar, Lisac-Breuer. Po \$12: M. Graf, Ljudmila Grom.

Po \$10: Marija Adam, Joseph Batič, Ameila Bruner, Max Capuder, AM Čeč, Jean Cerar, F. Correll, RJ Dumphy, FC Eckert, E. Facedola, Marinka Gorenc, N. Guardia, S. Ivančič, Mary Jane Juvan, Kern, L. Klauž, M. Kobe, V. Konchan, S. Lango, A&W Maurin, P&L Nick, Palčič, V&M Pavlič, J. Petschauer, C&J Prelog, Rode, S&M Rupnick, S. Rupnick, A. Sabarese, E. Schutte, F. Shager, L. Simončič, M. Sluga, J. Sodja, D. Stojan, J. Supanchich, EJ Sustar, A. Višinski, J&H Višinski, D. Viskovich, Vrabc, A&A Zaic, OMK Zajec, J. Zaletel.

Po \$5: CD Bazili, J. Habjan, J. Haitmunns, N. Hlade, Turner Howley, E. Kladič, KHM Klesin, L. Pšeničnik, O. Remec, M. Rozetti, G&D Sve, C. Zaic, m Klesin, Kompare, A. Krauland, Kroselj, I. Pelech.

Drugi darovi: tri po \$3, pet po \$2 in osem po \$1. \$7 je daroval č.g. A. Hribšek."

Za darove, ki ste jih velikodušno darovali za slovenske misijonarje po svetu, se v imenu vseh, ki bodo vaših darov deležni iskreno zahvaljujem v imenu MZA, prav vsem pa naj božji Misijonar stotero povrne na način kot On najbolj zna.

V marcu je pripravila Misijonsko kosilo ga. Mimi Martinčič v Windsorju.

Vsem tople misijonski pozdrav!

Sonja Ferjan

79 Lunness Rd.

Toronto, Ont.

M8W 4M7 Canada

Nadškof Franc Rode obiskal Magistrat

Ljubljana - Pretekli četrtek je na povabilo ljubljanske županje Vike Potočnik obiskal ljubljansko mestno hišo nadškof ljubljanski nadškof slovenski metropolit Franc Rode. Sprejeli so ga tudi podžupani Anton Colarič, Bogdan Bradač in Jol Vidmar ter predsednik mestnega sveta Dimitrij Kovarčič.

Kot so iz mestne hiše sporočili po srečanju, županja nadškofu predstavila razvojne načrte Ljubljane nakazala možnosti za sodelovanje s Cerkvijo. Sicer sta največ pozornosti namenila odnosu med mestom in ljubljansko nadškofijo. Prednostno vprašanje, s katerim se bosta v prihodnje ukvarjali obe strani, bo denacionalizacija, sta menila sogovornika. Strinjala sta se, da bo treba v teh postopkih skati rešitve, ki bodo skladu z interesi obeh strani.

MALI OGLASI

FOR SALE

2816 Trabar Drive
Ranch Style - 3 Bedroom
Call: 943-3827

Beautiful Lot For Sale
Pleasant Trail in Richmond Heights, Ohio. 90 x 167.
Call: 216-383-1142.

Apartment for Rent
1 bdrm apt. with appliances & air conditioning. No pet. Near Home for the Aged.
Call: 261-0430.

For Sale - Bet. E. 185 - E. 200
A well-kept 2 bdrm bungalow with 2 1/2 car garage. Water-finished basement. Neatly landscaped. Alum. sided; convenient location. All drapes & appliances inc. Great as a starter home or retirement home. \$60,000.
Call: 486-7886.

GORJANC

HEATING & COOLING
A Name For All Seasons.

FURNACES - BOILERS
AIR CONDITIONERS - HEAT PUMPS
GEO-THERMAL SYSTEMS
RADIANT FLOOR HEATING
AIR CLEANERS - HUMIDIFIERS

AMERICAN STANDARD
Built To A Higher Standard

COMFORT CONTRACTOR

Residential - Commercial
944-9444
30170 Lakeland Blvd.

CARE
HEAT AND COOL PUMP CONTRACTORS

Joseph L. FORTUNA

POGREBNI ZAVOD
5316 Fleet Ave.
641-0046

Moderni pogrebni zavod.
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoči.

CENE NIZKE
PO VASI ZELJI!

Vladimir M. Rus Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000

MARK PETRIC
Certified Master Technician

Petric's Automotive Service

Foreign & Domestic
General Auto Repair

(216) 942-5130

33430 Lakeland Blvd., Eastlake, Ohio 44095 / LOCATED IN REAR